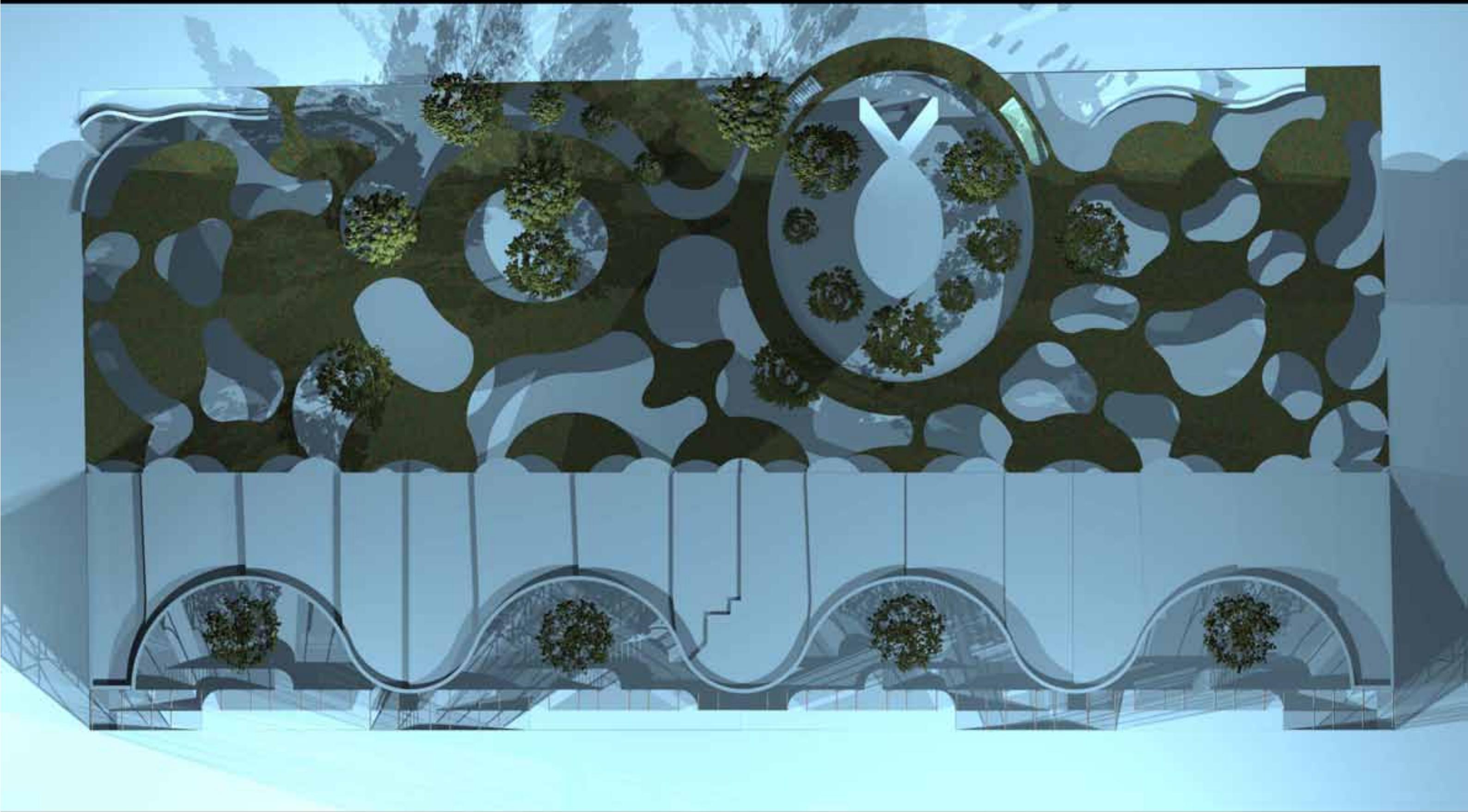

doc. Ing. arch Zdeněk Rothbauer
FA ČVUT   LS 2010/2011

GENERAČNĚ SMÍSENÉ BYDLENÍ
Eva Pyková, diplomová práce

doc. Ing. arch. Zdeněk Rothbauer
FA ČVUT   LS 2010/2011

GENERAČNĚ SMÍŠENÉ BYDLENÍ
Eva Pyková, diplomová práce

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: EVA PYKOVÁ

AR 2010/2011, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:

(ČJ) GENERAČNĚ SMÍŠENÉ BYDLENÍ

(AJ) GENERATION LIVING

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ

Vedoucí práce Zdeněk Rothbauer, doc. Ing. arch.

Oponent práce Ondřej Císlér, MgA.

Klíčová slova (česká): Bydlení, mezigenerační vztahy, vzájemná podpora

Anotace (česká) Návrh bytového domu pro mladé lidí a seniory

Anotace (anglická) A design of the block of flats for young and old people

OBSAH

1. Základní údaje
2. Základní charakteristika stavby a její užití
3. Umístění stavby a urbanismus
4. Koncept, funkční řešení a architektonické řešení
  - 4.1. Bytový dům se službami a obchody v parteru
Kompozice bytů
  - Byt A
  - Byt B
  - Byt C
  - Byt D
- 4.2. Vzdělávací centrum nadace (jižní část dvoupatrové části)
- 4.3. Školka (střední část dvoupatrové části)
- 4.4. Kaple (střední část dvoupatrové části)
- 4.5. Fitness (severní část dvoupatrové části)
5. Zelená organicky perforovaná střecha
6. Protihluková transparentní stěna
7. Řešení z hlediska užívání osobami s omezenou schopností pohybu a orientace
8. Konstrukční a materiálové řešení
9. Komunikace a TZB
10. Inspirace

Prohlášení autora:

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

(Celý text metodického pokynu je na www.FA.studium/ke stažení)

V Praze dne 8.ledna 2010

.....

Podpis autora - diplomanta

Mládi versus stáří.

Rychlý, dynamický a akční svět versus svět klidu, moudrosti a vyrovnanosti.
Jak přežít mládi a jak přežít stáří?
Společně.

Kdyby mládi znali, kdyby stáří mohli!
Henry Estienne

Štěstí je poznat v mládi přednosti stáří a stejně štěstí je udržet si ve stáří přednosti mládi.
Johann Wolfgang Goethe

Nejsilnějším lékem na stáří je láska.
John Stuart Mill

Mládi je neposedné, protože má ještě málo rozumu, a stáří usedlé, protože už ho má moc.
Francois de la Rochefoucauld

Od starého vola učí se orat mladší.
Decimus Iunius Juvenalis

Kdo se chce dožít stáří, musí s tím začít už v mládi.
Anglická přísloví

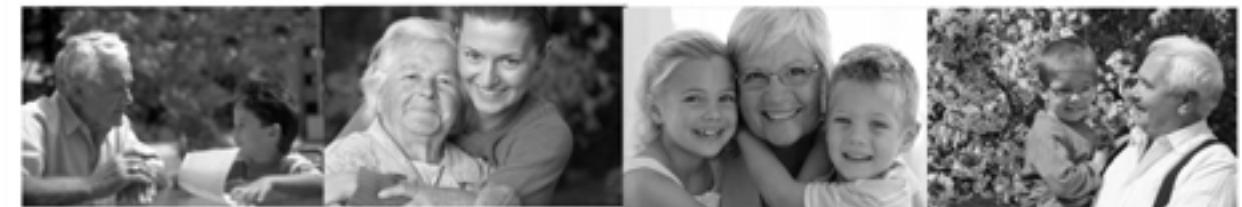
A přece je to krásné, když si člověk zavzpomíná, jak byl hloupý v mládí.
Romain Rolland

Mládi není období života, ale duševní stav.
Johann Wolfgang Goethe

Stáří se nevysmívej - vždyť k němu směřuješ.
Menandros

Každý den pozoruj, jak mládež trpi tím, že neexistují školy, v nichž by se učila žít s lidmi a se světem.
Adam Mickiewicz

Člověk je starý teprve tehdy, když už nic nechce.

Generačně smíšené bydlení KolbeNOVA
Diplomová práce, ak. rok 2010/2011

Průvodní zpráva

Bc. Eva Pyková
Vedoucí ateliéru doc. Ing. arch. Zdeněk Rothbauer

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

Diplomová práce | Generačně smíšené bydlení | Bc. Eva Pyková | vedoucí projektu Ing.arch. Zdeněk Rothbauer | V/2008

FA ČVUT

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

Diplomová práce | Generačně smíšené bydlení | Bc. Eva Pyková | vedoucí projektu Ing.arch. Zdeněk Rothbauer | V/2008

FA ČVUT

1. Základní údaje

Název stavby: **Generačně smíšené bydlení KolbeNOVA**

Místo stavby: **Praha Vysočany**

Rozměry bloku: 110 x 90 m

Rozměry parcely: 110 x 55m

Zastavěná plocha: 5161 m²

Celková podlažní plocha: 13655 m²

Výška atiky: 12,3 m

Konstrukční výška 1NP-4NP (bytový dům): 2,95m

Konstrukční výška 1PP (služby): 4m

Konstrukční výška 2PP (garáže, služby): 3m

Počet bytů: 52

Konstrukční řešení : monolitický železobetonový kombinovaný nosný systém

možností setkávání seniorů s malými dětmi, k čemuž je v budově navržena speciální místnost. Dalším prostorem pro setkávání mladých a starých lidí je klub a salonek. Služby, obchody, fitness, vzdělávací centrum, salonek a kluby jsou určeny jednak pro nájemníky domu ale i pro veřejnost. To vše by mělo do komplexu přilákat lidi "zvenčí" a komplex by měl být živý. Protože jak říká architekt a urbanista Jan Gehl "Jen tam, kde se něco děje, se něco děje. Kde se nic neděje, tam se nic neděje." Jedna atrakce na sebe nabaluje další atrakce. Jedním z cílů tohoto projektu je, aby se stará generace žijící v tomto domě setkala s jinými generacemi. Aby sem zavítali i lidé kteří zde nebydlí a obohatili tak dění na místě. Aby parterem stavby prošel i člověk, který zde nic nepotřebuje, který si takto jen zpříjemní cestu domů, do zaměstnání nebo do školy. Který tudy projde i za cenu, že musí překonat ztracený spád v případě, že by prošel ve směru západ-východ (dolů do parteru a zase nahoru). Aby lidé prožívali radost mezi korunami stromů, aby se i ve městě cítili jako v přírodě. Aby si lidé stojící na ulici vychutnávali průhled skrz celý blok ve dvoupodlažní části, organický koberec střech, ze kterého vykukují jen stromy a kaple.

2. Základní charakteristika stavby a její užití

Generačně smíšené bydlení je projektem, který se zabývá myšlenkou vzájemného soužití dvou generací - mladých lidí a seniorů. Fiktivním investorem je nezisková sociálně orientovaná křesťanská nadace, která byty pronajímá a bydlení zároveň částečně dotuje. Investor nemá na projektu komerční zájem.

Bydlení je založeno na vzájemné pomoci a komunikaci, jedná se o manuální, ale také duševní pomoc. Cílem je pokusit se překlenout propast mezi generacemi a předat starým lidem radost mladí a mladým lidem životní zkušenosti, protože snad jen starý člověk ví, o co v životě jde. Vzájemná pomoc může mít například podobu pohlídání dítěte seniorem, když rodiče jedou na nákup. Hlídající babičce pak můžou nabídnout přivezení potravin, které si babička u rodičů „objedná“.

Bydlení v tomto domě by samozřejmě muselo být podmíněno přísným výběrem z uchazečů při vstupních pohvorech. Senioři musí být relativně soběstační. Mladí lidé na jisté kulturní úrovni a schopni vzájemnému porozumění. Režim tohoto generačně smíšeného domu by byl dán přesně vymezenými pravidly (dodržování nočního klidu, vstup na kartu, možnost okamžité vypovězení smlouvy při porušování pravidel vzájemného soužití). Předpokladem je schopnost spolupráce a vzájemné výpomoci mladé a staré generace založené na „zdravých sousedských vztazích“.

Generačně smíšený bytový dům nabízející komfortní příjemné bydlení doplněné v parteru potřebnými službami. Tyto komerční prostory by nadace pronajímal: Dále se v parteru nachází vzdělávací centrum, malá školka a kaple. Školka má dvě třídy a počítá se s

Průchozí parter se službami vytváří poloveřejný prostor, který by byl pro veřejnost v nočních hodinách uzavřen.

Na tento komplex v budoucnu funkčně naváže další projekt, který doplní celistvost bloku navrženého v rámci nově zpracovaného urbanistického řešení. Tímto projektem se v rámci diplomové práce bude zabývat v zimním semestru AR 2011/2012 Šárka Kadeřábková. Obsahově se bude jednat o startovní byty, případně youth hostel a další přidružené funkce.

3. Umístění stavby a urbanismus

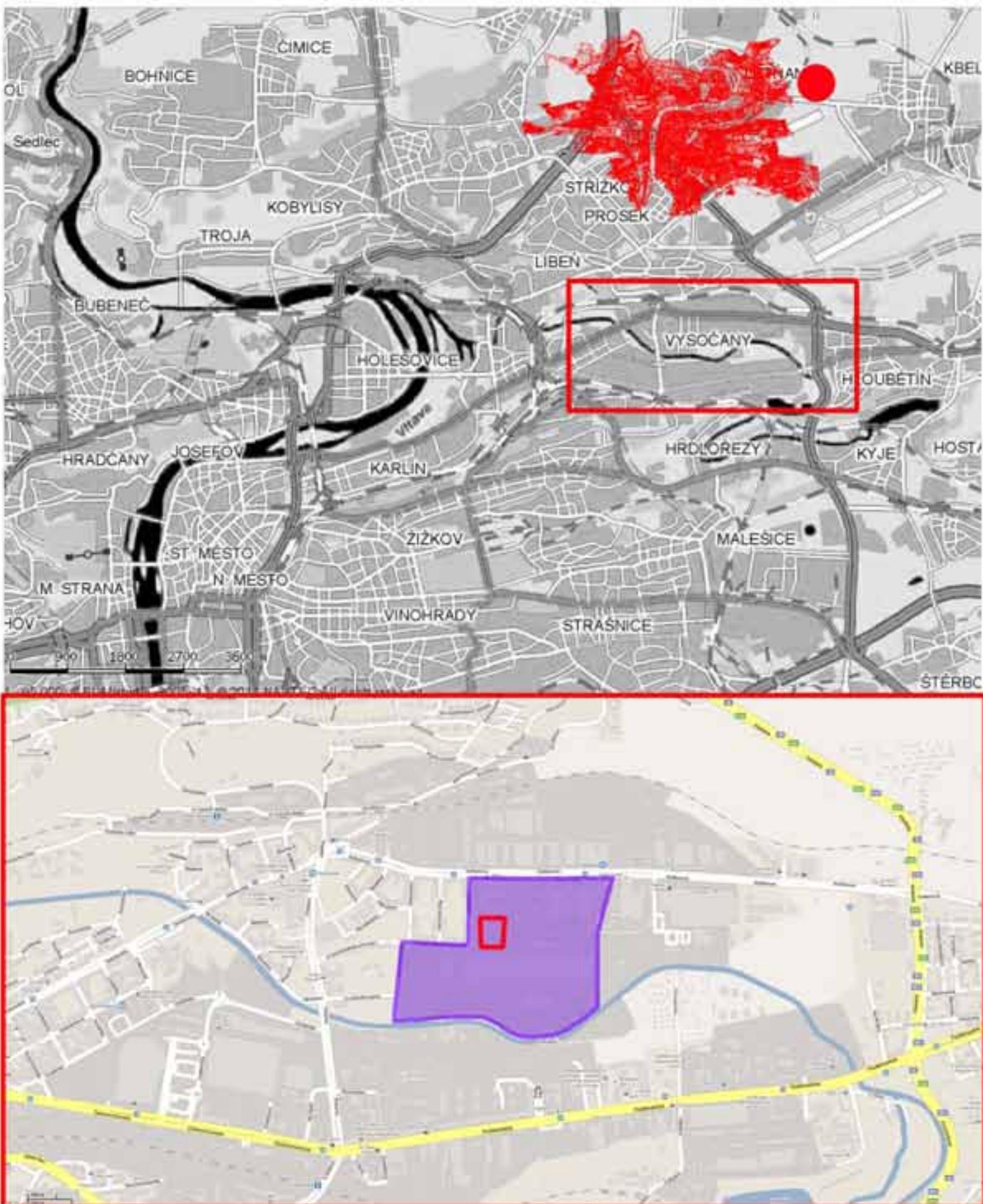
Navrhovaná stavba se nachází v Praze Vysočanech, v bývalém průmyslovém areálu Praga, v blízkosti stanice metra Kolbenova. V rámci této diplomové práce byl zpracován urbanistický návrh, který vytváří nový areál nesoucí název KolbeNOVA. Urbanistické řešení zahrnuje bývalé průmyslové areály Praga a ČKD Trakce (následně Kolbenka).

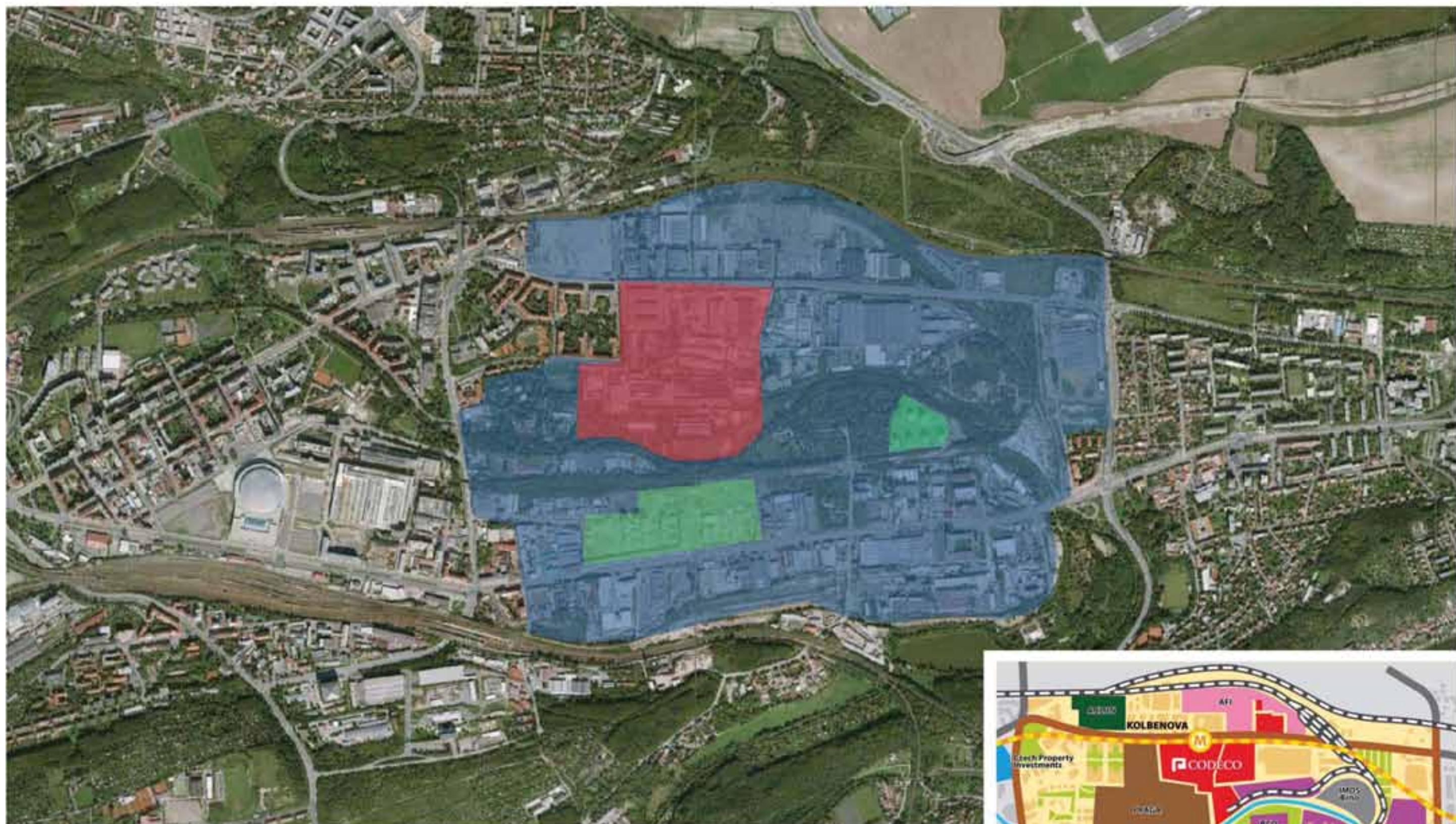
V roce 1902 se staly Vysočany městem. V roce 1911 byla postavena budova Vysočanské radnice a v roce 1922 se Vysočany připojily k Praze, 1923 se pak staly správním centrem nového obvodu Prahy 9. Vysočany byly z velké části průmyslovou čtvrtí, nacházelo se zde několik továren jako ČKD, Praga, Aero, Odkolek a další. Od 90. let 20. století je zdejší průmysl v postupném útlumu a postupně se toto území revitalizuje a do opuštěných objektů a prostor se pomalu vraci život. Jedná se o rozvíjející se městskou část s rozlohou kolem 250 ha nalézající se mezi ulicemi Kolbenova, Poděbradská, Kbelská a Freyova. Středem oblasti protéká říčka Rokytká. Dnes zde působí řada developerských společností.

Území je navrženo jako nová městská čtvrť, nalézající se mezi ulici Kolbenova a říčkou Rokytkou. K rušné komunikaci na severu přiléhají především administrativní, obchodní a kulturní budovy. Také se zde nalézá budova jednotného integrovaného záchranného systému, která využívá dobrého dopravního napojení. K jihu se zástavba mění na bytovou a u říčky Rokytky se nalézá velký park ve kterém je umístěna základní a mateřská škola a do rekonstruované haly vložena funkce vědecko-technického centra. Do území byla navržena nová tramvajová trať spojující ul. Kolbenova s ul. Poděbradskou. Na trase jsou umístěny dvě nové tramvajové zastávky. První se nalézá u náměstí, které je využíváno pro venkovní kulturní aktivity a výstavy, jenž jsou funkčně spjaty se severozápadní budovou divadla, galerie a uměleckých dílen. Druhá tramvajová zastávka je mezi základní školou a muzeem. Na severovýchodě se nalézá stanice metra Kolbenova, jižně od ní je obchodní dům s prostory sezónních a výročních trhů. Obyvatel má tak možnost při návratu, vystoupit z metra projít domem, nakoupit a dále pokračovat ke svému domovu. V jihovýchodní části, u parku Rokytká se v bývalé průmyslové hale nalézá sportovní centrum, které plynule přechází do přilehlého parku. Zásobování je řešeno pomocí tří severojižních komunikací, přičemž dvě oblasti vymezují. Navržená tramvajová linka slouží jako pěší zóna a vytváří městský bulvár.

Blok s komplexem „generačně smíšeného bydlení“ se nachází jižně od stávající památkově chráněné haly „E“ (Matouš Erban). Samotná parcela je rozdělena na dvě části, západní a východní. Východní část má 4 nadzemní a 2 podzemní podlaží, západní část má pouze 2 podzemní podlaží překrytá pochozí perforovanou střechou organické formy. Celá budova kopíruje terén, který se na 110m snižuje o cca 3.2m. Proto jsou jednotlivé byty vždy vzájemně posunuty výškově o 200mm.

Do bytového domu se vstupuje přímo z úrovně terénu, do parteru, který se nachází o patro niž, než je úroveň terénu se vstupuje systémem ramp, schodů a výtahů.

ŘEŠENÉ ÚZEMÍ

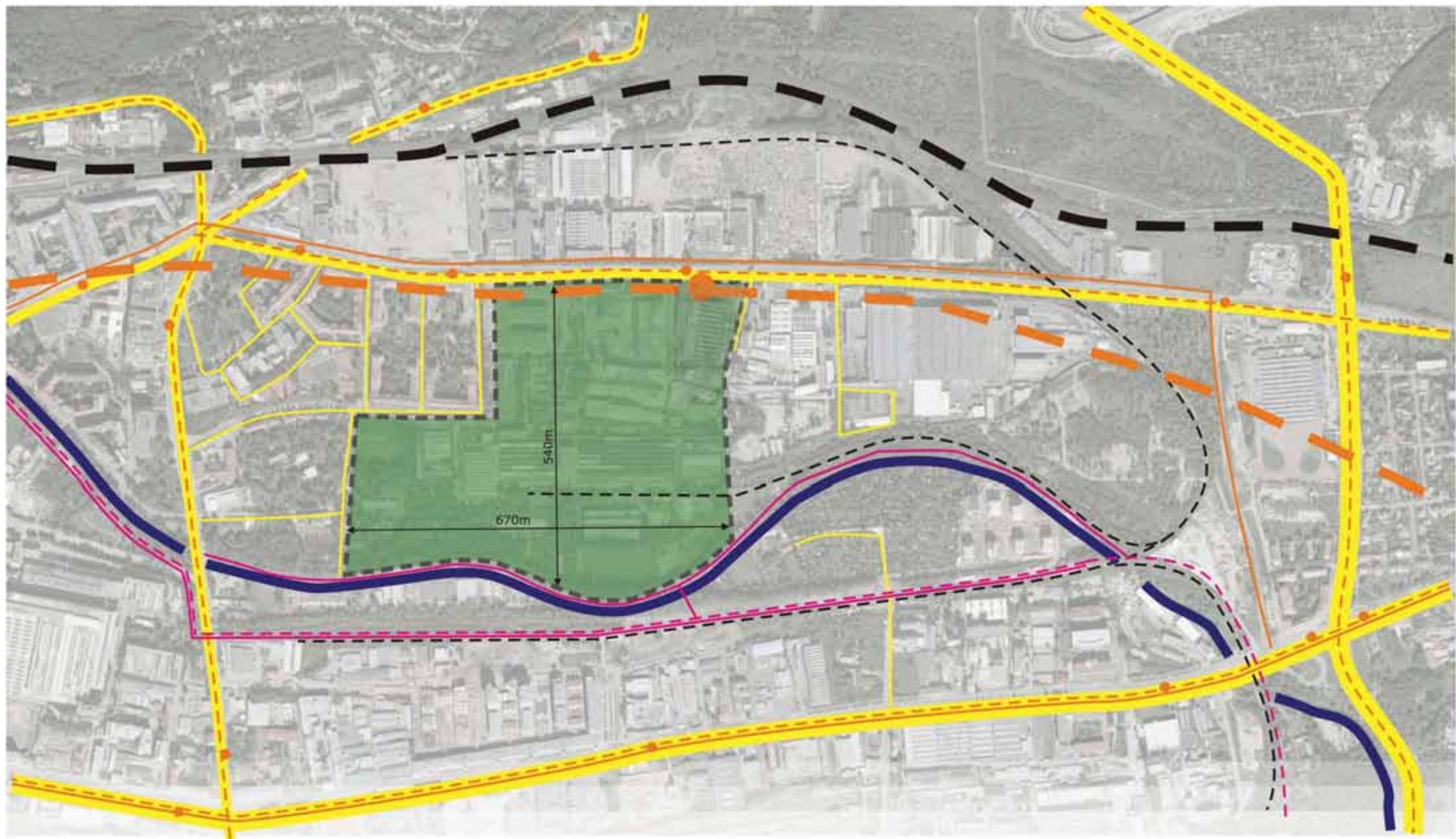
NESTABILIZOVANÁ
OBLAST

REVITALIZOVANÁ
OBLAST

VLASTNÍCI POZEMKŮ

MÍSTNÍ

MĚSTSKÝ

REGIONÁLNÍ

VLEČKA

ČD

BUS

TRAM

METRO

CYKLO

PĚŠÍ

Památkově chráněné stavby

- 1 - výrobní a skladovací hala
- 2 - komín, vodojem
- 3 - funkcionalistická vila
- 4 - výrobní a skladovací hala

Vybrané stavby k rekonstrukci

- 5 - kalírná
- 6 - montážní hala
- 7 - komín, kotelná
- 8 - kalírná, lisovna

Stavby po (v) rekonstrukci

- 9 - stanice metra Kolbenova
- 10 - administrativa
- 11 - administrativa (v rekonstrukci)

Asanace

V areálu se nalézá velké množství menších či větších skladovacích a výrobních objektů, které jsou dnes z větší části opuštěné a chátrají. V práci je počítáno s jejich demolicí a vytvořením nové městské čtvrti.

URBANISTICKÝ NÁVRH

4. Koncept, funkční řešení a architektonické řešení

Komplex je tvořen sedmi základními částmi: bytový dům, služby a obchody v parteru, vzdělávací centrum nadace, školka, kaple, fitness a garáže.

Generačně smíšený bytový dům by měl být místem setkávání. K setkávání by mělo docházet v kvalitním přátelském prostředí. Klidná a vstřícná „zahrada“, měkké tvary, přírodní materiály (dřevo).

Výstižný pro můj záměr je anglický pojem „Ecologicaly friendly roof design“. Střecha by měla být nejen pátou fasádou viditelnou pouze svrchu a sloužící jen jako ochrana před povětrnostními vlivy. Měla by vytvářet bezpečně obyvatelnou krajinu. Část architektury, která také plní estetickou funkci.

Dále bych nerada opomněla historii daného místa, „genius loci“. Proto zamýšlím „ecologicaly friendly roof design“ propojit s architekturou, která se svou podobou odkazuje k historickým průmyslovým výrobním halám. Na tuto epochu tak odkazuje přihradová konstrukce protihlukové stěny a pojetí severní a jižní fasády.

Zamyslíme-li se nad vývojem architektury, jednalo se vždy o velice kontrastní estetické formy. Po románském slouhu, který se odkazoval k antice přišla gotika, která byla z počátku považována za něco neúnosného. Později byla tato estetická forma přijata a dovedena do dokonalosti. Po gotice přišla renesance a opět ohlédnutí se za antikou. Dalším kontrastem bylo baroko, které má oproti racionální renesanci zcela jinou formu. A i baroku časem odzvonilo a máme tady klasicismus a opětovně oprášení antických forem. Po období kopirování historie v podobě neoslohů dochází k boomu nových stavebních materiálů, především železobetonu. A to dává architektuře nový rozměr a opět změnu formy. Na scéně se objevuje konstruktivismus spolu s funkcionalismem. Konstruktivismus cti konstrukci, jako něco zásadního a moderního, prostě „in“. Funkcionalismus zase prosazuje, že forma následuje funkci. Tyto jednoduché a strohé slohy nazýváme modernismem. Dnes je doba postmoderní nebo možná spíše post-postmoderní a architektura má formu různou. Převažují však stále hranaté krabice. Otázkou je, zda v dnešní době moderních stavebních technologií je ještě nutné trvat na hranatých formách? Trvat na „ctění konstrukce“? Špatně to určitě není, vždyť hranatá architektura je lépe zaředitelná, funkčnější, levnější a dá se navrhnut tak, aby byla architektonicky a esteticky hodnotná. A hlavně jsme na ni zvykli. Opravdu může být na pohled velmi atraktivní, když je dobře zpracována. Dle mého názoru lze řešit formu i organickým tvarem minimálně stejně hodnotně a s přednostmi, které hranatá architektura neposkytuje.

Pro celou stavbu byla zvolena organická architektonická forma, která se odkazuje na vlnky na vodní hladině. Vycházím z předpokladu, že stavbu navrhují nejen pro investora, ale pro celou veřejnost, která bude stavbu užívat, případně pouze mijet. Lidé se odjakživa raději

divají na přírodní krajinu, na přirozené oblé organické tvary, než na uměle vytvořenou strohou hranatou formu, která byla lidmi v minulosti vnímána nejdříve negativně (viz např. na dnešní dobu ani ne tak moc strohý obchodní dům Adolfa Loose Goldman a Salasch ve Vídni) a v podstatě byla vytvořena prioritně kvůli zjednodušení stavebnictví. Teprve druhotně ji architekti vnučili estetickou hodnotu. Na spoustu lidí přírodní formy, vlnici se a šplouchající vodní hladina působí uklidňujícím dojmem. Tato statická vodní hladina si klade za cíl totéž.

4.1. Bytový dům se službami a obchody v parteru

Bytový dům je orientován severojižně a od komunikace s tramvajovou linkou, je oddělen transparentní protihlukovou stěnou.

V bytovém domě se nachází 52 bytů (1NP-4NP) a prostory k pronájmu v parteru, který je v případě tohoto projektu posunut z běžné úrovni terénu do 1PP. To má tu výhodu, že přestože má dům 4 obytná patra, není navýšen ještě o další neobytné – není navýšen parterem. Cílem bylo nepřevýšit výšku okolní zástavby, bývalých průmyslových hal, jejichž rekonstrukci se zabývají v rámci svých diplomových prací Matouš Erban a v příštím semestru Šárka Kadeřábková. Přesto si zachovává parter dostatek slunečního světla a navíc získává jistou intimitu, protože se k němu schází přes protihlukovou stěnu po systému ramp nebo schodů. V parteru se tak do obchodů a služeb vstupuje ze čtyř zelených „dvorů“, kde ústředním prvkem každého z nich je strom a další zahradní úpravy s možností sezení a odpočinku. Skrz parter lze pak 8 průchodů projít na druhou stranu bytového domu. Dostáváme se tak do další dvoupodlažní části domu s prosklenými elipsami, které plní různé funkce. Zde máme nad hlavou organicky řešené zastřešení.

Služby a obchody v parteru jsou o podlaží niž, než je úroveň terénu. To kromě výhody jisté intimity má důsledek i nevýhodný. Lidé musí překonat výškový rozdíl. Obchody a služby tak jsou odsunuty z nejvýhodnější pozice, která by zaručovala nejvyšší tržby. I přesto tuto nevýhodu si myslím, že umístění o úroveň niž má své opodstatnění. Obsahová skladba služeb není závislá na náhodném chodci, který na základě momentální nálady a atraktivně vystaveného zboží ve výkladci do obchodu vejde a zboží koupí. V parteru jsou v tomto případě umístěny služby, které těží z „goodwillu“. Nachází se zde kadeřnictví, restaurace, pobočka pošty a knihovny, lékárna, lékař, „klub setkávání“. Tedy místa, kam zákazník chodí cíleně, nikoli náhodně. Pekárna, samoobsluha a večeřka je pak navržena s ohledem na potřeby obyvatel domu (cca 128 lidí) a další lidí, kteří zde sestoupí za konkrétním cílem. Ať již výše uvedených nutných služeb, fitness nebo vzdělávacího centra. V neposlední řadě pro lidí krátkí si cestu skrz blok. Často chodívám do fitness. Na hodině vyhládne, raději než do supermarketu se cestou domů stavuji do malé večeřky nebo samoobsluhy, nákup je mnohem rychlejší. A nakonec kromě jogurtu a pečiva na snídani nakoupím ještě i jiné potraviny.

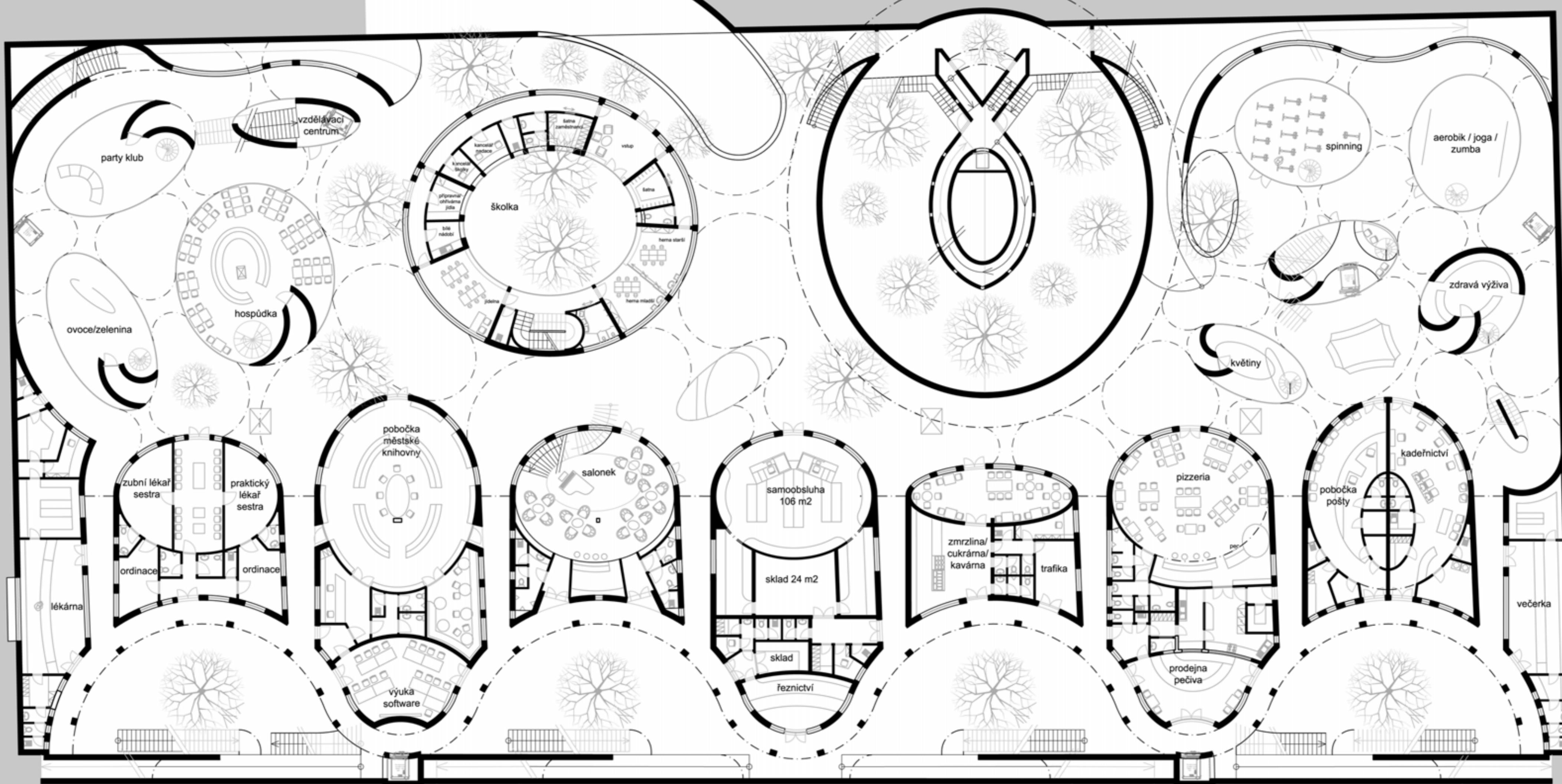
Kompozice bytů kolem půlkruhu umožnila vytvořit menší skupinky bytů pro těsnější sousedské vztahy a vchodové dveře uspořádány do půlkruhu navíc navozují pocit vzájemné

otevřenosti, komunikace a vstřícnosti. V každé skupince bytů se nachází 6 bytů, kde vždy 2 byty jsou určeny pro seniory (typ A), 2 byty pro mladý bezdětný pár (typ B) a 2 byty pro rodinu se dvěma dětmi (typ C). Vzájemná superpozice bytů je navržena tak, aby hluk z bytů s dětmi nerušil seniory. Proto se vždy mezi bytem seniora a bytem rodiny s dětmi nachází byt pro bezdětný pár.

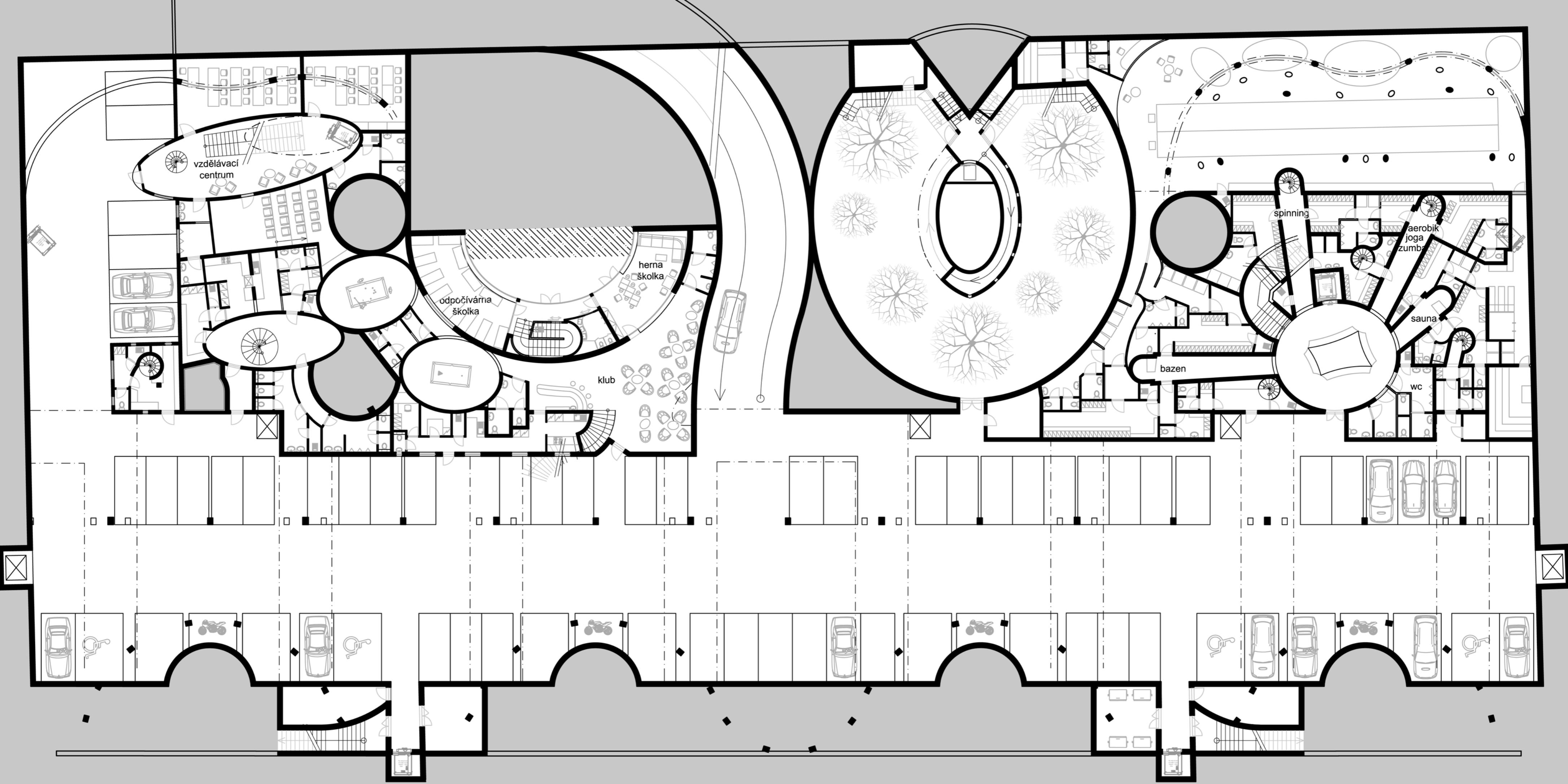
V bytovém domě se nachází 4 typy bytů. 3 typy(A, B, C) jsou uvedeny již výše, 4. typ D se nachází v místech, které propojují jednotlivé „skupinky“ a jsou určeny pro mladý bezdětný pár. Všechny byty jsou navrženy včetně interiéru. Obývací pokoj, s výjimkou bytu D, je vždy orientován na západ s velkoryse prosluněna velkým oknem a ložnice orientována na východ. Důvodem je úvaha nad časovým pobytom člověka v jednotlivých místnostech. Pravděpodobnost, že lidé vstávají s východem slunce je totiž mnohem větší, než že chodí spát se západem. A stejně tak bude velmi příjemné vychutnávat si odpolední paprsky v obývacím pokoji, než aby klesající slunce osvětlovalo prázdnou ložnici. Výjimkou je byt D, který je celý orientován na západ.

Všechny byty jsou navrženy tak, aby byly rozděleny na veřejnou a intimní zónu. Ve veřejné zóně pak bylo hlavním principem minimalizování chodeb a prostorů oddělených příčkami. Cílem bylo navrhovat přátelský prostor pro společné bydlení rodiny (tj. nezávazné čas sami ve svých pokojích, ale spolu, pokud to daná aktivita umožňuje) a návštěvy přátele – proto je na místě větší prosluněný obývací pokoj propojený s kuchyní.

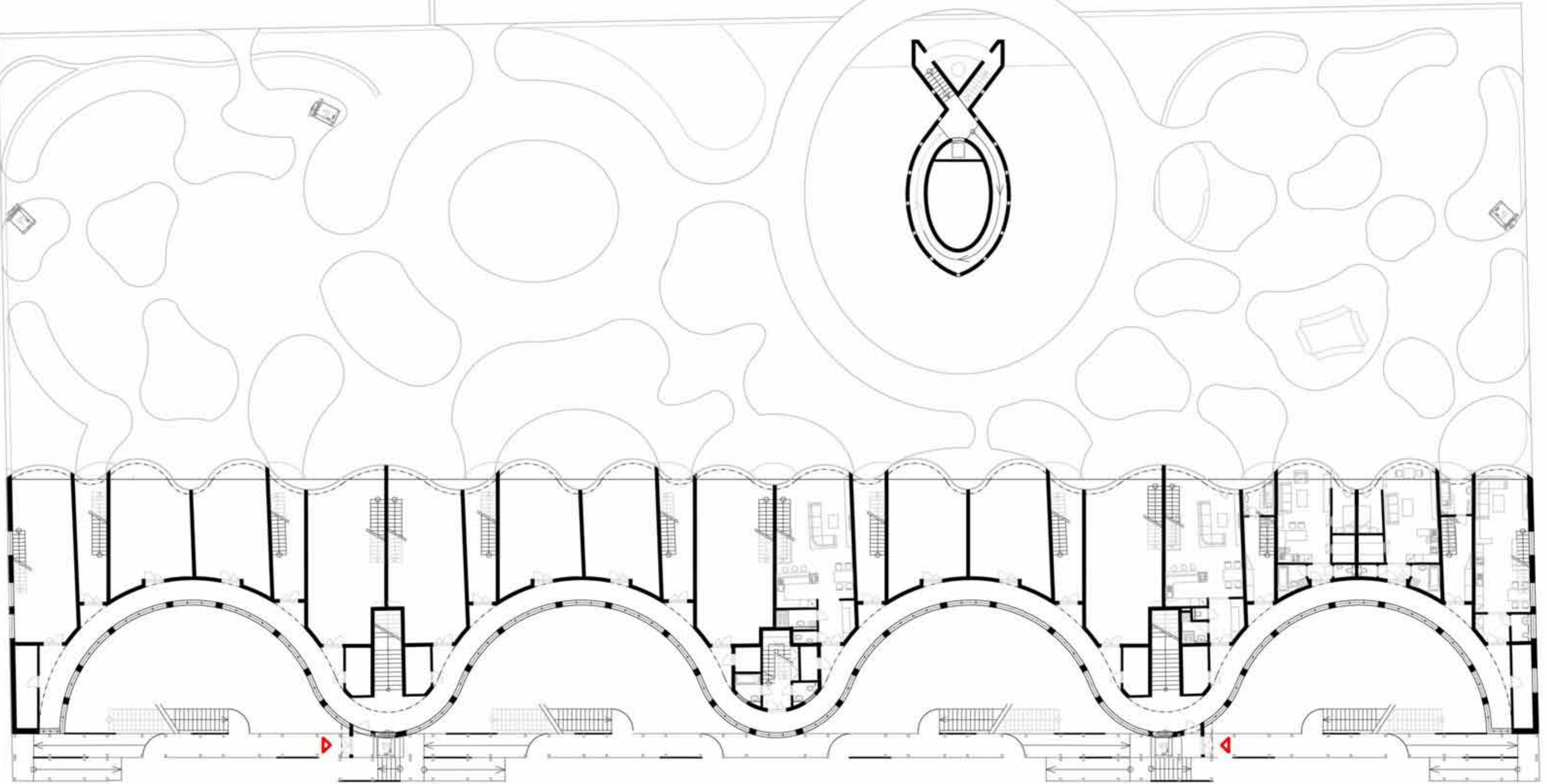
Byty, kromě bytů pro seniory, jsou navrženy jako bezbariérové a to umožnilo redukovat komunikační chodby jen na 1NP a 3NP. Schodiště a výtahy jsou navrženy také jen do 3NP, přičemž přeskakují 2NP.

PŮDORYS 1PP M 1:200

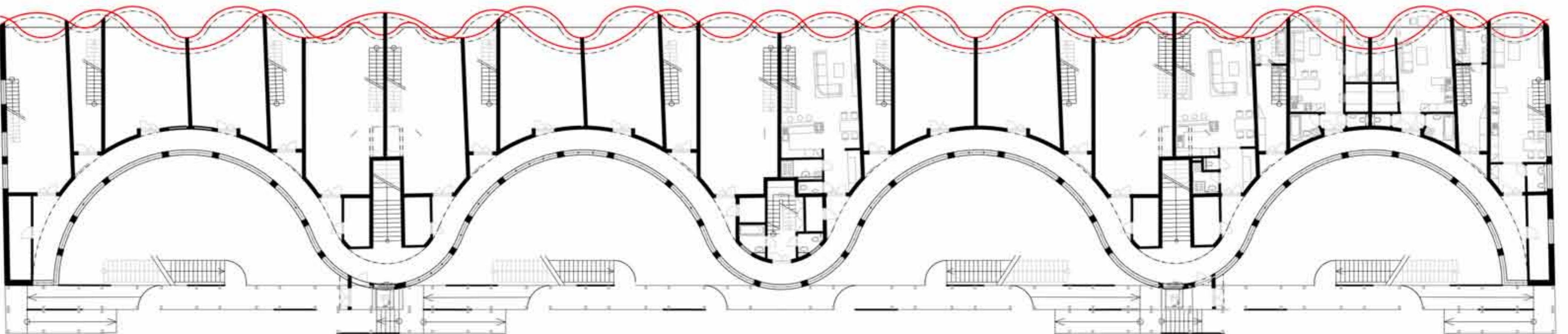

PŮDORYS 2PP M 1:200

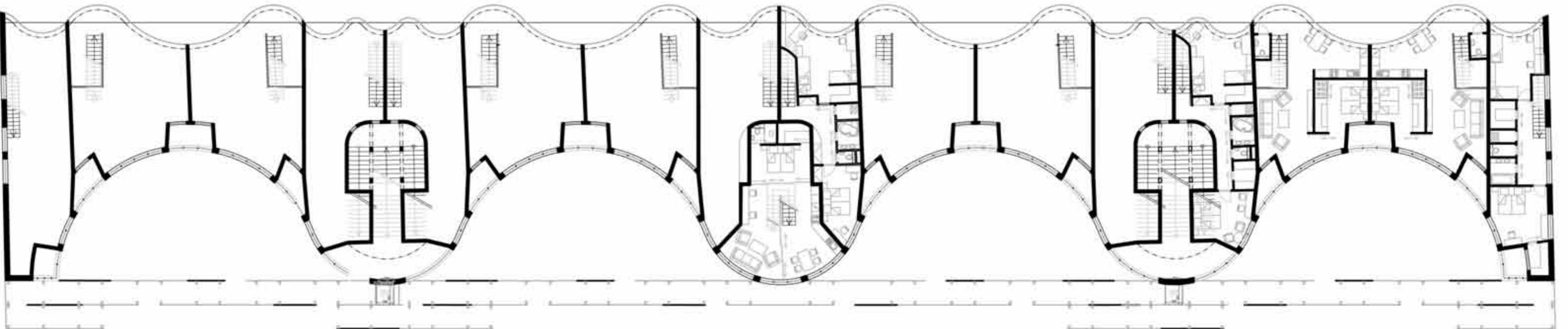

PŘEDORYS 1NP M 1:200

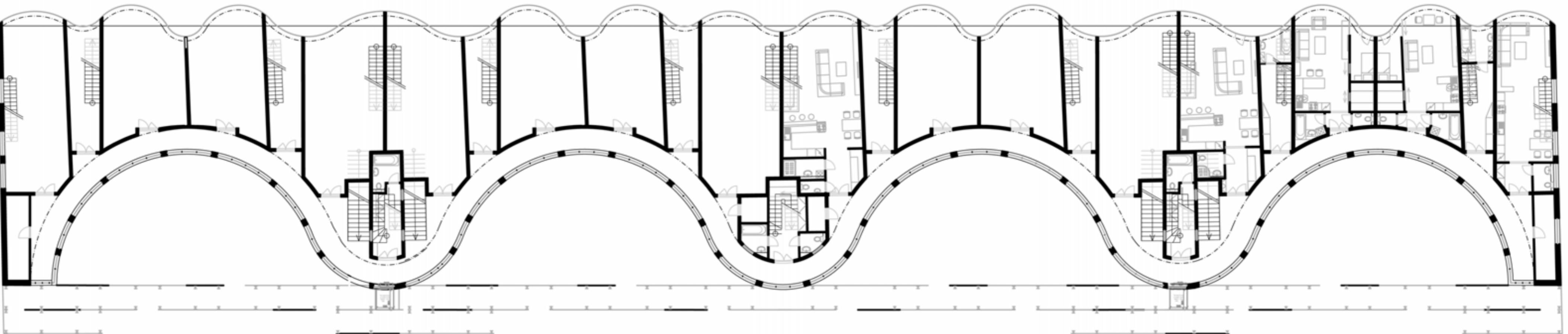
PŮDORYS 1NP M 1:200
SCHEMA VLNĚNÍ ZÁPADNÍ FASÁDY

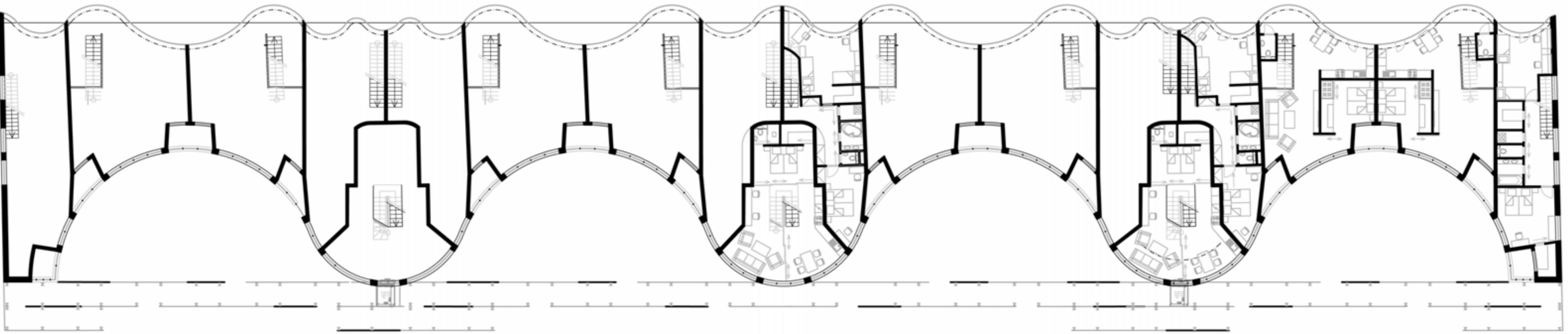
PŮDORYS 2NP M 1:200

PŮDORYS 3NP M 1:200

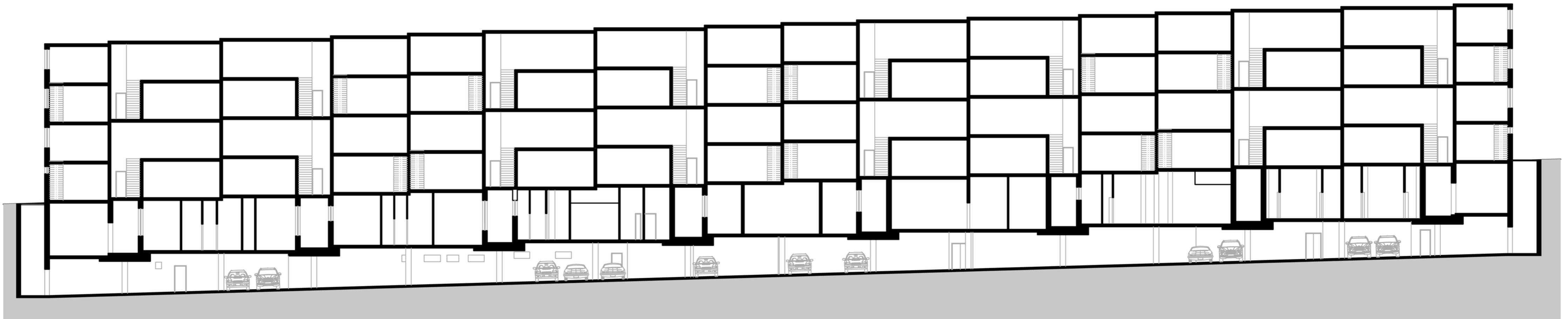
PŮDORYS 4NP M 1:200

ŘEZ PODÉLNÝ M 1:200

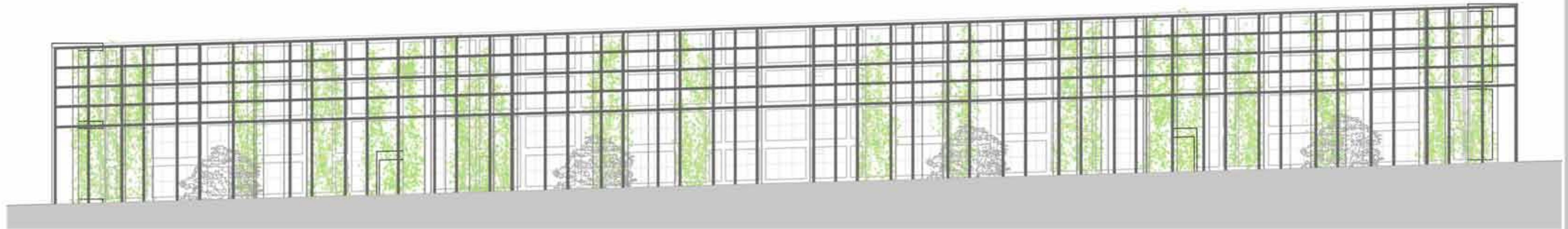
ŘEZ PODÉLNÝ BYTY M 1:200

POHLED VÝCHODNÍ M 1:200
BEZ PROTIHLUKOVÉ STĚNY

POHLED VÝCHODNÍ M 1:200
VČETNĚ PROTIHLUKOVÉ STĚNY

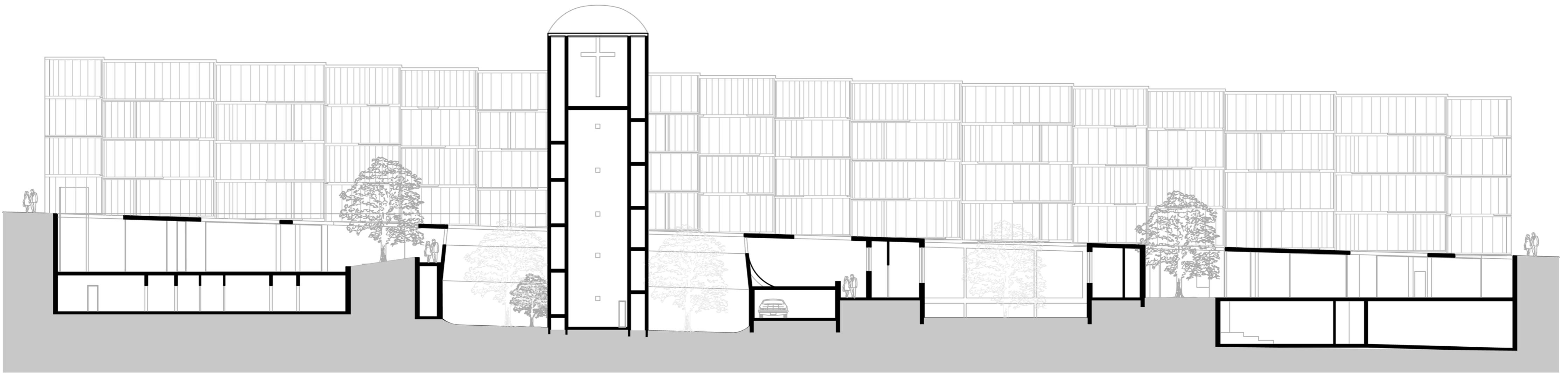
POHLED VÝCHODNÍ M 1:200
BEZ PROTIHLUKOVÉ STĚNY

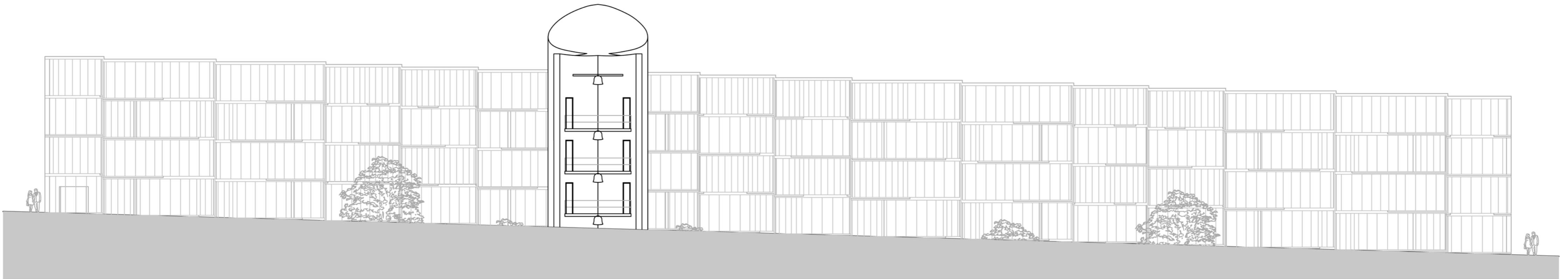
POHLED VÝCHODNÍ M 1:200
VČETNĚ PROTIHLUKOVÉ STĚNY

ŘEZ PODÉLNÝ M 1:200

POHLED ZÁPADNÍ M 1:200

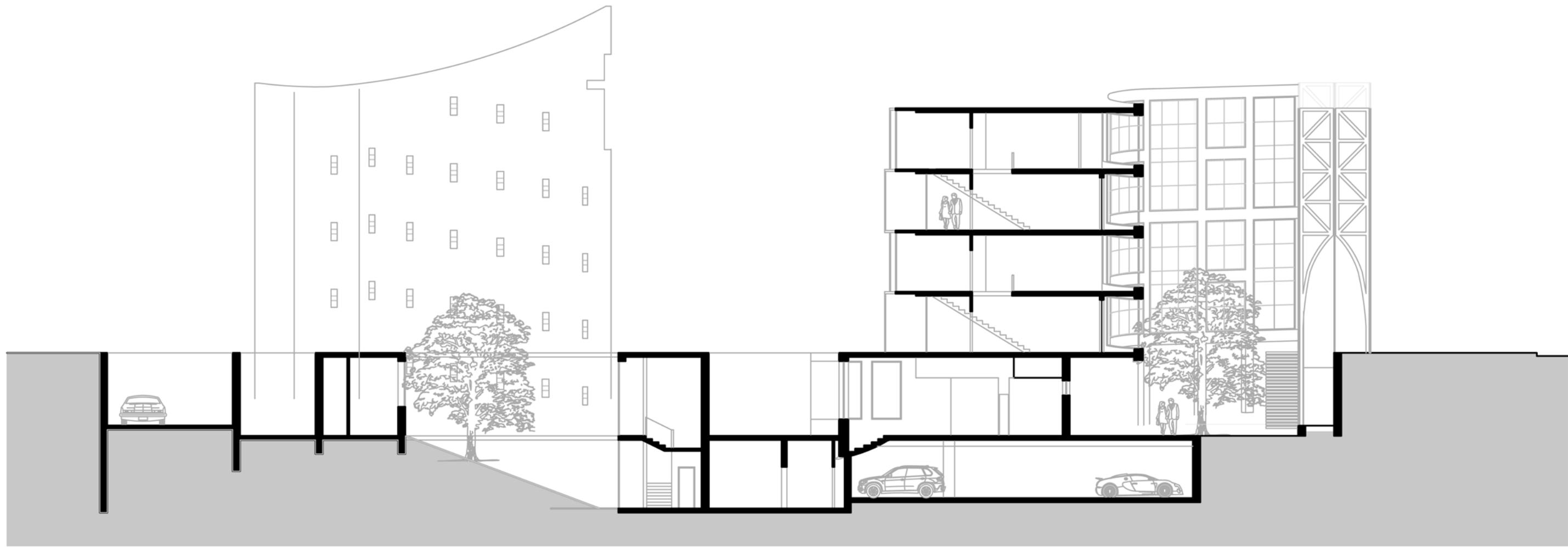
POHLED ZÁPADNÍ M 1:200

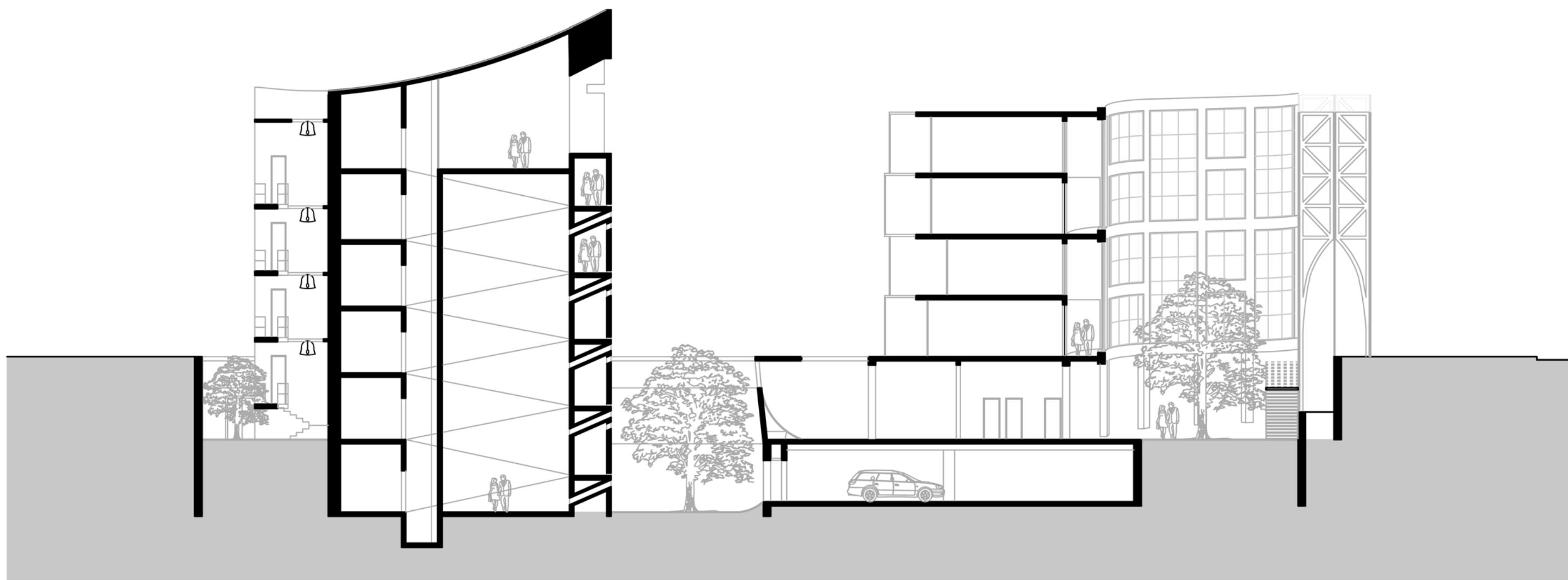
POHLED SEVERNÍ A JIŽNÍ M 1:200

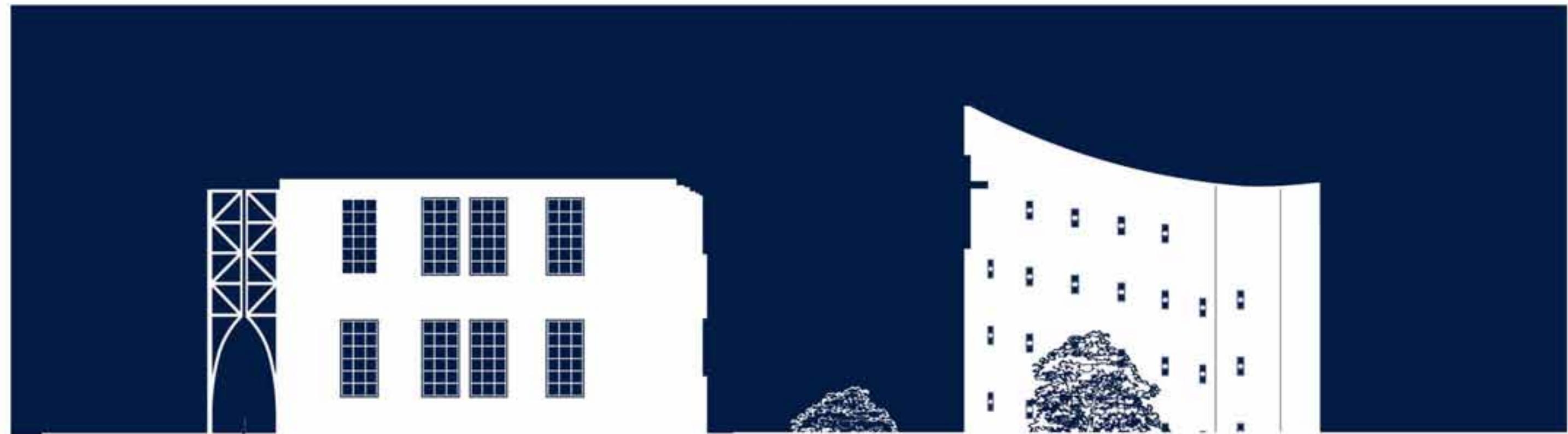
ŘEZ PŘÍČNÝ ŠKOLKOU M 1:200

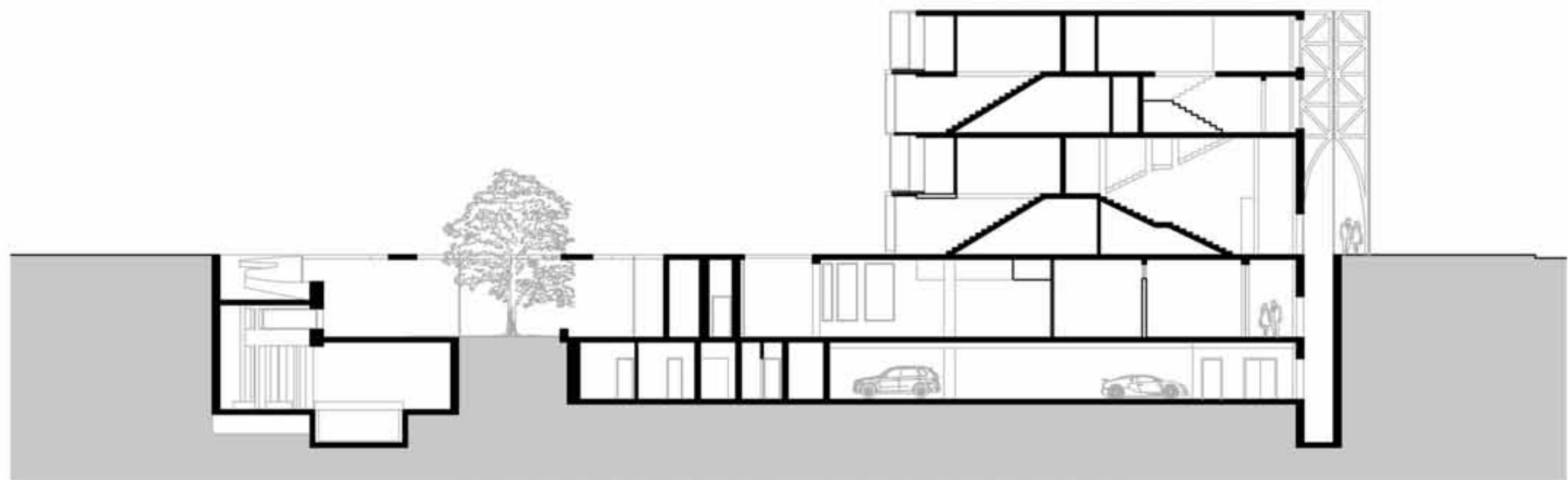
ŘEZ PŘÍČNÝ KAPLÍ M 1:200

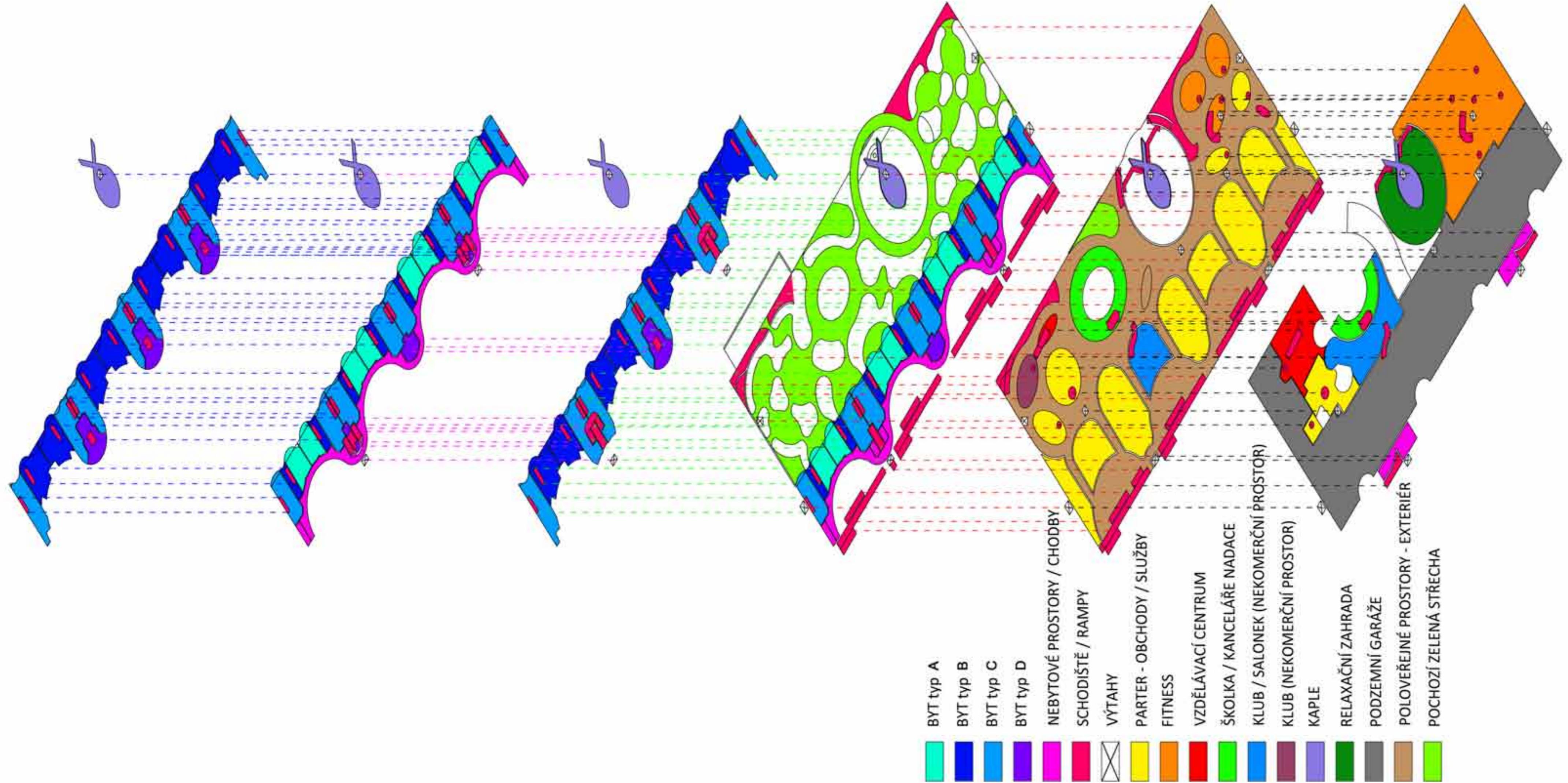

POHLED SEVERNÍ M 1:200

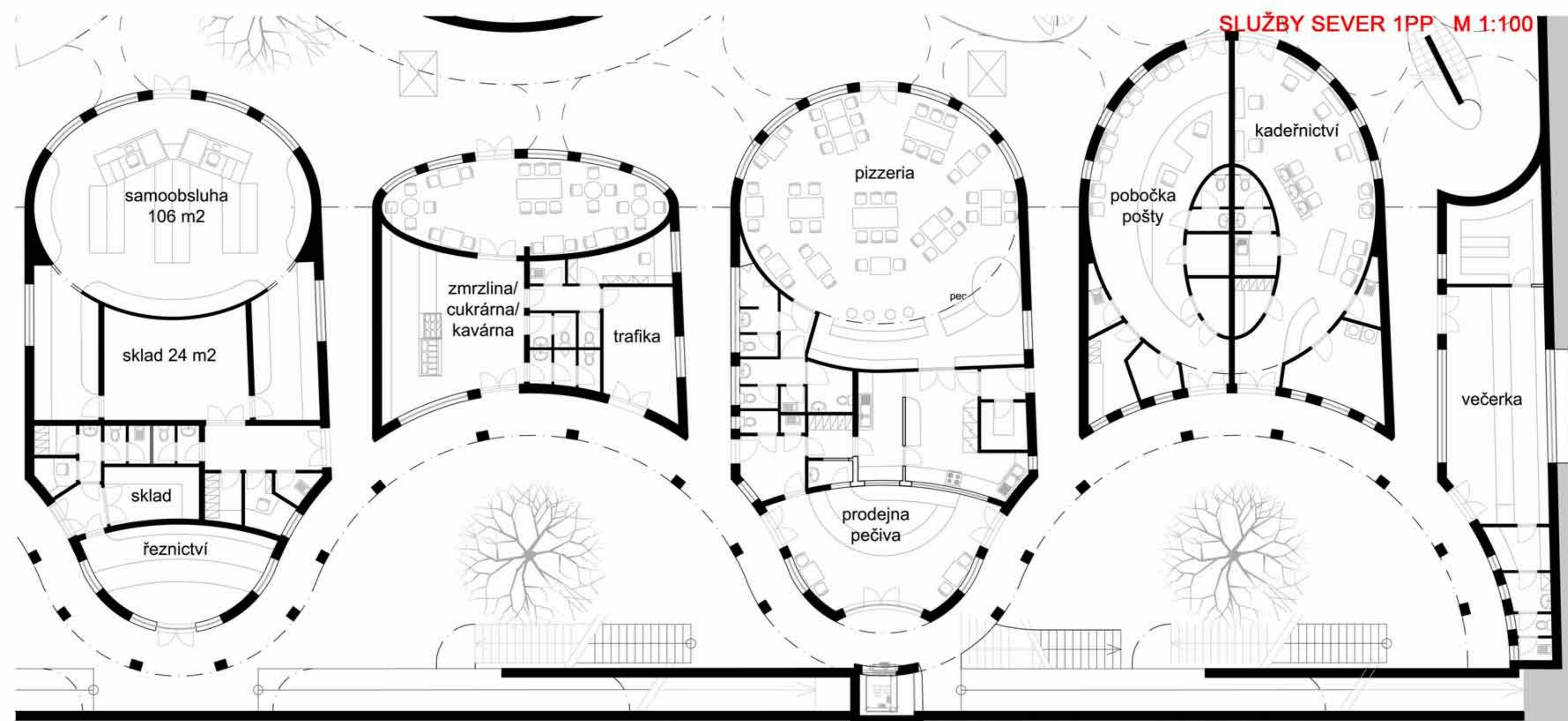

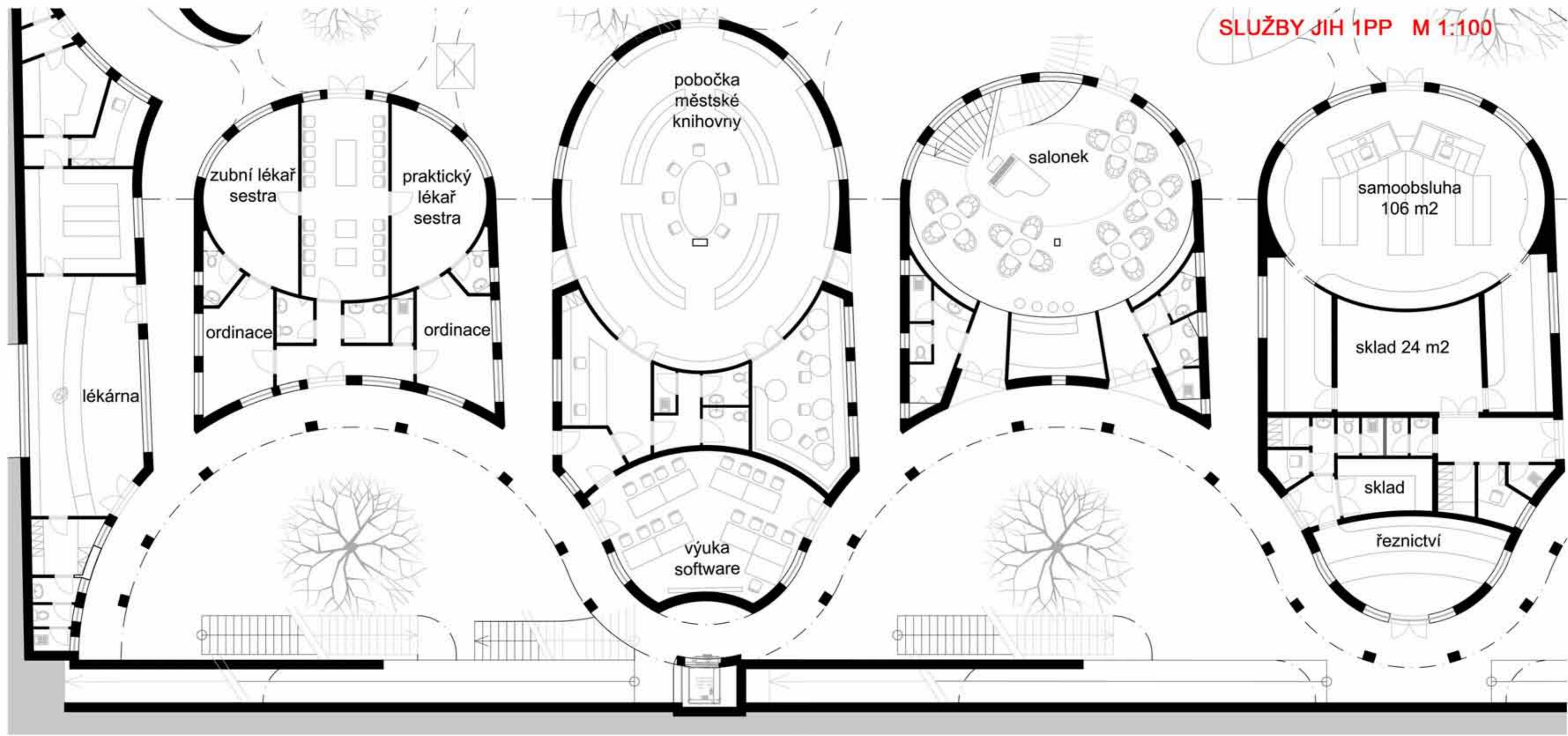
ŘEZ PŘÍČNÝ SEVERNÍ ČÁSTÍ M 1:200

SLUŽBY SEVER 1PP M 1:100

Byt A: obytná plocha: 47 m²

Svou dispozicí a velikostí je určen pro seniory. Je řešen bezbariérově. V rámci řešení interiérů jsou navrženy dvě možné dispozice, kde obě vycházejí vstříc potřebám seniorů. V bytech se nachází směrem ode dveří koupelna, wc, šatna, kuchyně propojená s obývacím pokojem a ložnice. Ložnici je v případě návštěvy možno oddělit posuvnými dveřmi, které jsou ve stejném designu jako posuvné dveře od šatny a vytvářejí tak na stěně měnící se obrazec horizontálně se pohybujících obdélníků.

Byt B: obytná plocha: 90 m²

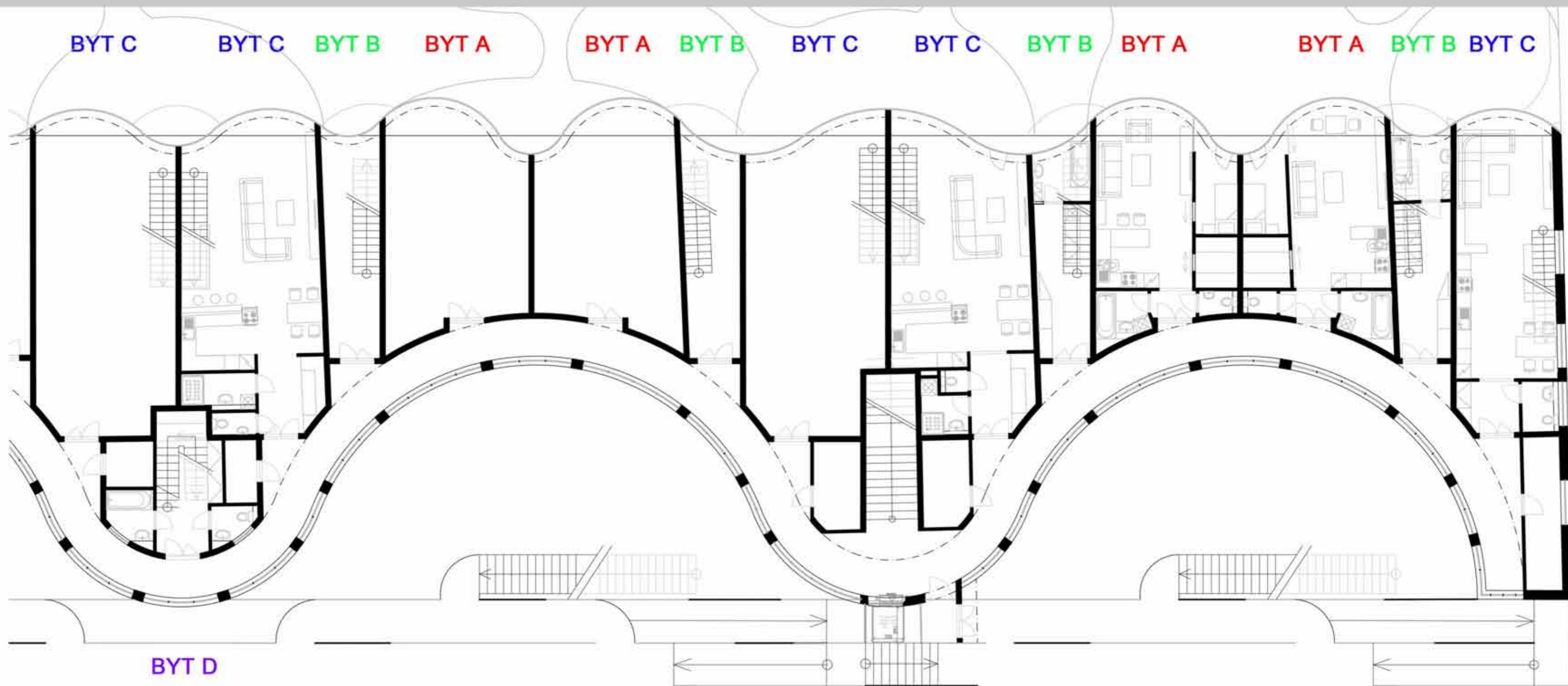
Svou dispozicí a velikostí je určen pro bezdětný pár. Je navržen jako mezonetový. Ve vstupním patře se nachází šatní skříně pod schodištěm, koupelna. Po schodišti se dostaneme do dalšího patra - samotného obytného prostoru. Koupelna situovaná mimo centrum dění je kompenzována sprchou, která je skryta ve vestavěné skříni ložnice. V obytném patře se nachází kuchyně volně přecházející do jídelního prostoru a následně obývacího pokoje. Ložnice je opět oddělena posuvnými dveřmi, které dotvářejí interiérový design.

Byt C: průměrná obytná plocha: 115 m² (dle konkrétní pozice v bytovém domě)

Svou dispozicí a velikostí je určen pro rodinu s dvěma dětmi. Ve vstupním patře se nachází postupně od vchodových dveří šatna, koupelna, wc a kuchyně propojena s obývacím pokojem. Po schodišti se pak dostáváme do dalšího patra, kde je situována intimní část bytu – ložnice, dětský pokoj, šatny, úklidová místnost, koupelna a wc. Do chodby situována šatna, úklidová místnost, koupelna a wc jsou opět uzavíratelná designově provedenými posuvnými dveřmi ve tvaru posuvných panelů, které vytvářejí na příčce měnící se obrazce podle aktuálně otevřených / zavřených dveří.

Byt D: průměrná obytná plocha: 80 m² (dle konkrétní pozice v bytovém domě)

Svou dispozicí a velikostí je určen pro mladý bezdětný pár, který potří nekonvenční způsob bydlení. Ve vstupním podlaží se nachází koupela, wc a šatna, po schodech se dále dostáváme do samotného obytného prostoru. V centru dispozice se nachází schodiště a kolem něj jsou uspořádány kuchyň, obývací pokoj a pracovna, v zadní části pak prostor přechází v ložnici, za kterou se nachází skrytá šatna a wc se sprchovým koutem. Celý obytný prostor je možné využívat jako jednoprostorový, nebo si jej v případě potřeby rozdělit posuvnými příčkami na až 3 samostatné prostory - kuchyň, obývací pokoj s pracovnou a ložnici.

BYT C

BYT C

BYT B

BYT B

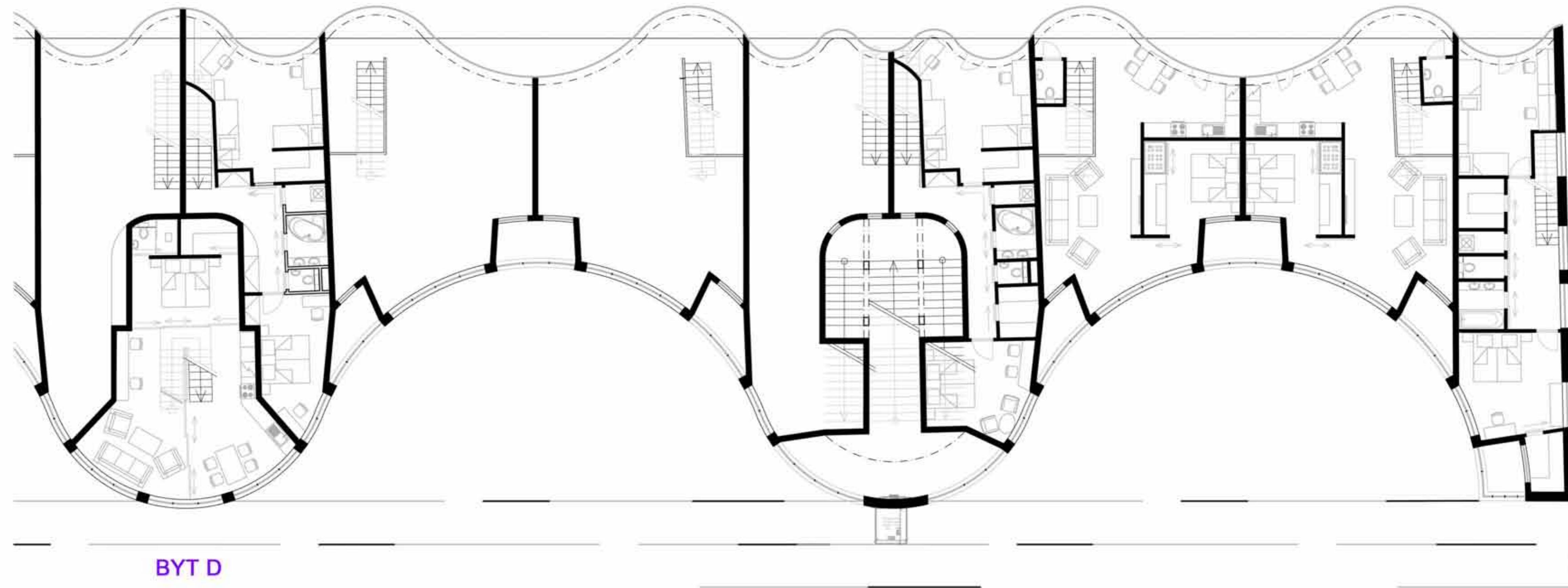
BYT C

BYT C

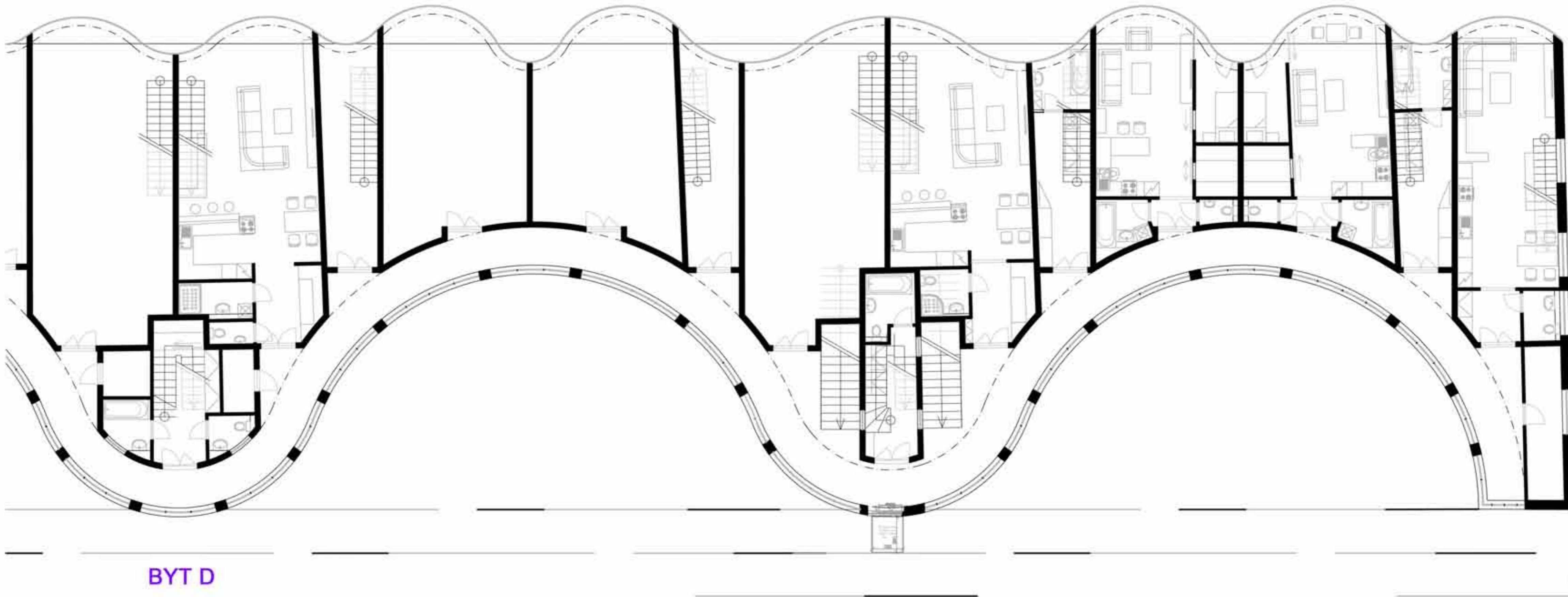
BYT B

BYT B

BYT C

BYT C BYT C BYT B BYT A BYT A BYT B BYT C BYT C BYT B BYT A BYT A BYT B BYT C

BYT C

BYT C

BYT B

BYT B

BYT C

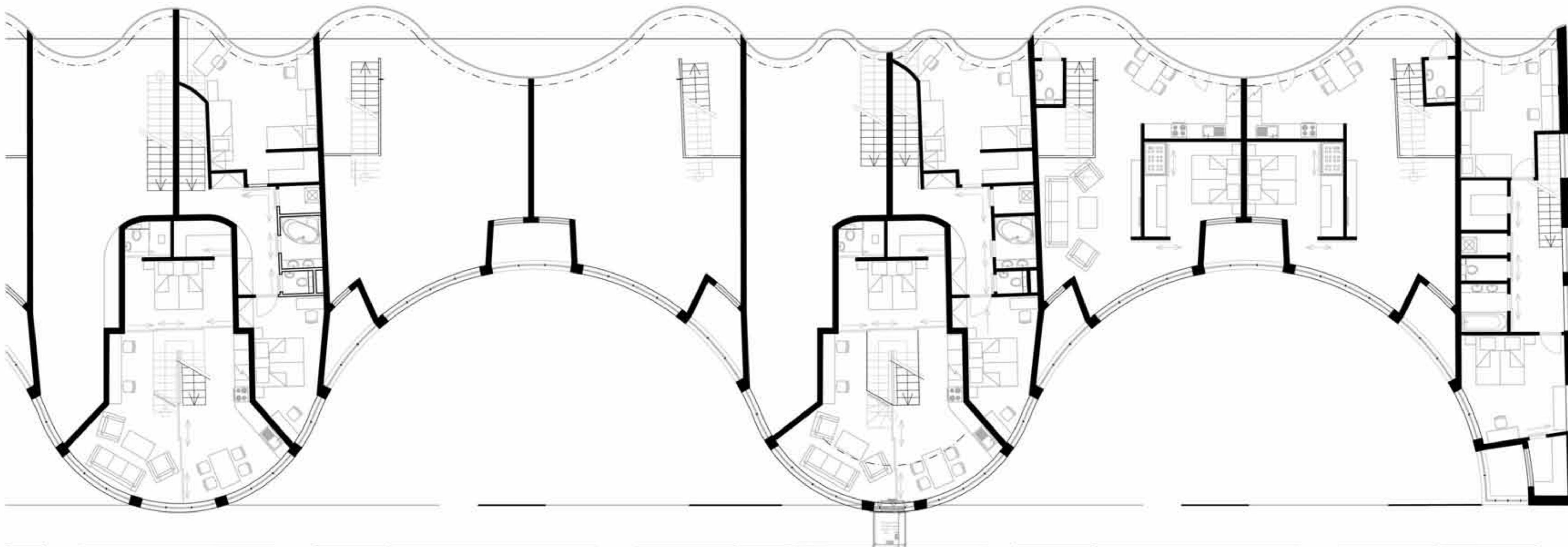
BYT C

BYT B

BYT B

BYT C

BYT D

4.2. Vzdělávací centrum nadace (jižní část dvoupatrové části)

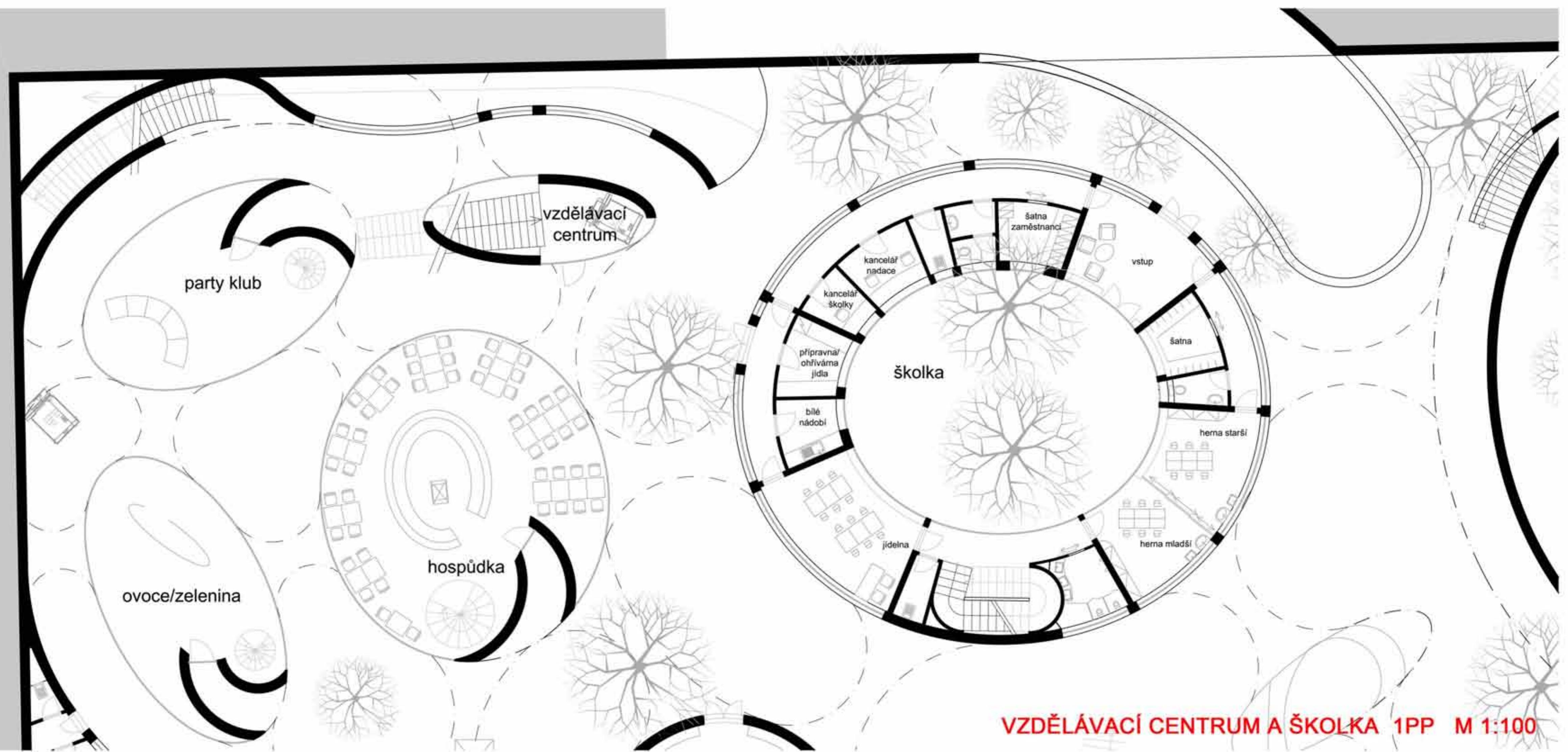
Vzdělávací centrum se nachází v 2PP a je přístupné z exteriéru 1PP prostřednictvím jedné z „elips“. Vzdělávací centrum bude sloužit jednak k vzdělávacím akcím nadace, jednak budou jednotlivé prostory za určitý poplatek nabízeny ke vzdělávacím akcím a kroužkům jiných organizací, které budou mít o přednáškové prostory zájem. V centru se nachází dvě posluchárny/pracovny a jedna promítací místnost s „hledištěm“, kde se budou konat nejen přenášky s obrazovým doprovodem, ale měli by zde i volný vstup obyvatelé bytového domu. Zde by docházelo k promítání prezentací z cest, různých dalších témat, nebo filmů. I zde by tedy docházelo k setkávání mladé a staré generace. Přestože se jedna o 2PP, obě posluchárny /pracovny jsou osvětleny denním světlem které prochází světlíky v 1PP.

Sociální zázemí vzdělávacího centra by sloužilo i pro potřeby klubu, který se nachází v 1PP. Klub je další „elipsou“ a je navržen pro volnou zábavu mladých lidí. Předpokládaná hlučnost a výhoda možnosti bavit se uvniř elipsy i vně na čerstvém vzduchu, si žádá umístění klubu právě do tohoto místa.

4.3. Školka (střední část dvoupatrové části)

Školka je dispozičně tvarována do „mezikruží (mezielipsí“. Školka se nachází v 1PP a 2PP. Vstup je situován v 1pp, stejně jako šatna, obě hlavní herny (třídy), sociální zařízení, jídelna a její zázemí a zázemí pro zaměstnance. Dále e zde nachází kanceláře školky a samotné nadace. Po schodišti se pak dostáváme do 2pp kde se nachází herna, ve které bude docházet k setkávání malých dětí se seniory z bytového domu. Toto považují za důležité, protože mnoho dětí v tomto svém životním období se starými vůbec nepřijde do kontaktu. Toto setkání nejmladší a nejstarší generace považují za oboustranný přínos. Setkávání může probíhat ve formě her, vyprávění a učení se „starým“ věcem.

V 2pp se dále nachází odpočívárna a sociální zařízení. Z herny je možné vyjít do zahrady, která je situována uprostřed dispozice ve středu elips a děti se tak nemají kam ztratit z dohledu. Výhodou je nenutnost použití plotu, který by definoval hranice zahrady. Po svahu zahrady je možné vystoupat zpátky do 1pp.

VZDĚLÁVACÍ CENTRUM A ŠKOLKA 2PP M 1:100

vzdělávací
centrum

4.4. Kaple (střední část dvoupatrové části)

Kaple je v komplexu potřebná, protože investor je neziskovou křesťanskou nadací. Budou se zde konat drobné mše pro obyvatele bytového domu, v jiné době bude volně přístupná a v další době bude sloužit pro potřeby nadace. Procentuálně se k bohu obracejí v ČR dle dostupných dat nejvíce lidé od 50 let výše (cca 18% populace). Také věk mezi 20-30ti lety je věkem, kdy člověk často přehodnocuje své východiska. Podle vlastního průzkumu mezi mladými lidmi jsem zjistila, že i lidé nevěřící by si do takového prostoru přišli rádi odpočinout, popřemýšlet, bez nutnosti mše.

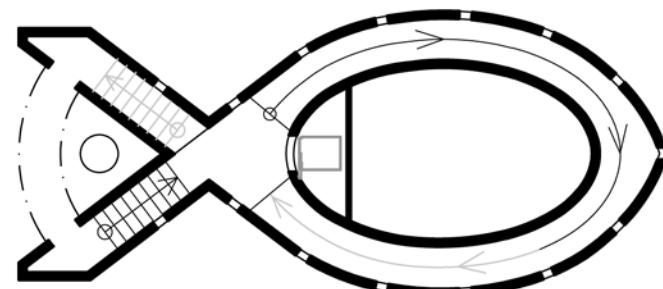
Kaple tvoří dominantu dvoupodlažní části stavby, z náměstí není vidět a měla by být překvapením pro každého člověka, který vejde do bočních ulic ohraničujících komplex.

Kaple má půdorysný tvar ryby, jako symbol křesťanství a je pojata jako meditační cesta ve smyslu křesťanské myšlenky „cesta je cílem“. Člověk po vstupu do „ocasu“ se může do samotného prostoru pro mše či meditace ve 4np dostat různým způsobem. Výtahem, který je situován uvnitř ryby nebo schodištěm, které střídavě prochází exteriérem a interiérem a obchází 4 malé zvony. Tyto malé zvony by vyzváněly jako běžný kostel, každý zvon by měl jiný tón a zvonění by tak vytvářelo zajímavý náhodný souzvuk. Další svým průzkumem mezi veřejnosti jsem zjistila, že většina z nich považuje vyzvánění zvonů za velmi libozvučné. Poslední snad nejjazímací cestou do 4NP je rampa, která vede kolem obvodových stěn a je osvětlena paprsky které procházejí okýnkami ve zdi.

Když člověk jakýmkoli způsobem vystoupá až do 4NP, po vstupu do potemnělé místnosti pro mše před sebou uvidí kříž tvořený slunečními paprsky. V místnosti je sezení pro 16 lidí.

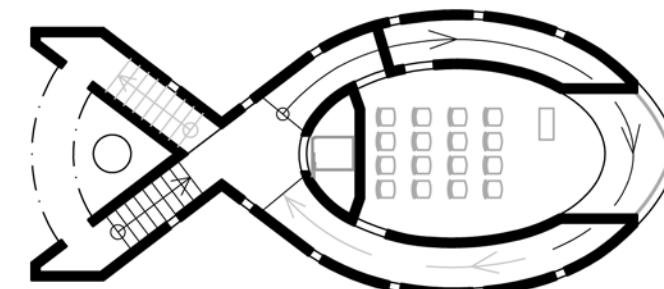
Pokud naopak sestoupíme rybou o patro níž, dostaneme se do relaxační zahrady, kterou lze dále projít do samotného středu ryby. Tento 5ti patrový prostor je osvětlen paprsky slunce skrz okýnka a budou se zde konat příležitostné „světelné výstavy“ např. umělců, kteří chtějí vystavovat ve tmě, která je pročítá světelnými paprsky.

PŮDORYS KAPLE 1NP-3NP M 1:200

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

PŮDORYS KAPLE 4NP M 1:200

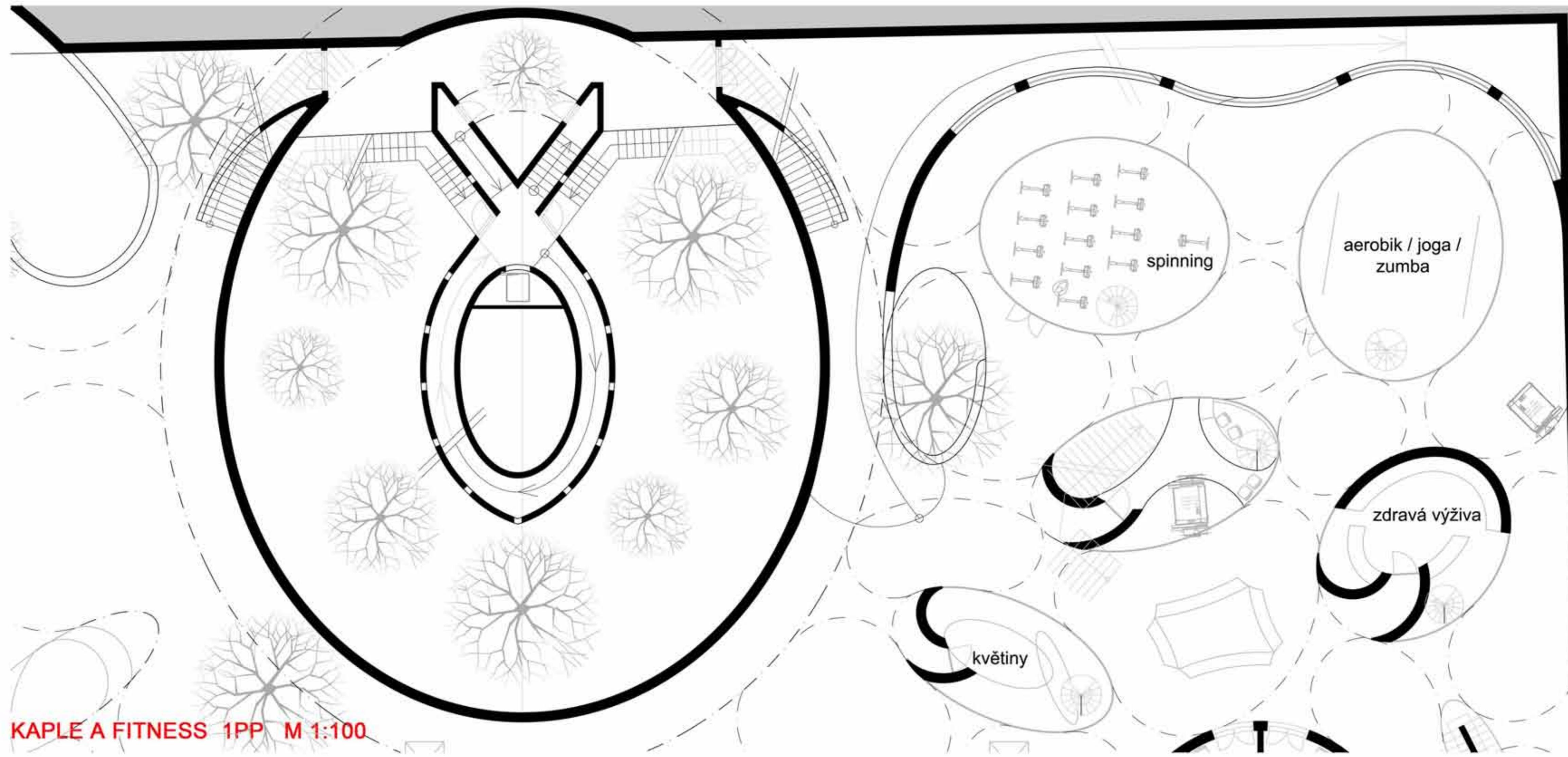
FA ČVUT

4.5. Fitness (severní část dvoupatrové části)

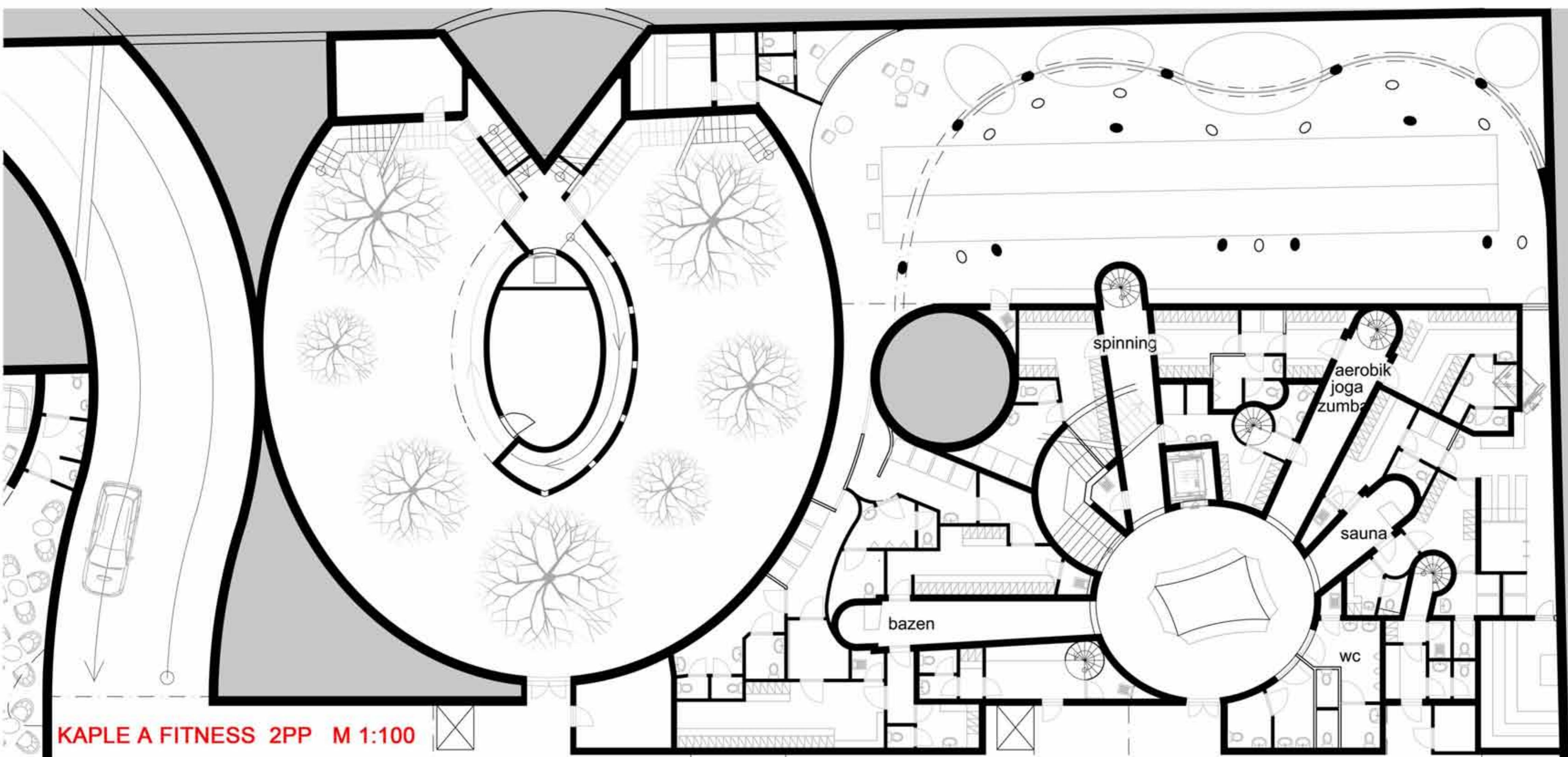
Fitness je tvořeno jednak třema „elipsami“ v 1pp, jednak zázemím v 2pp. Prví elipsa slouží jako hlavní vstup do fitness s recepcí, druhá je tělocvična pro spinning a třetí je tělocvična pro aerobik, jogu nebo zumbu. Všechny elipsy jsou prosklené, což umožňuje i běžným kolemjdoucím dané aktivity sledovat. To považuji za velmi dobrou reklamu, spousta kolemjdoucích si řekne „to vypadá zajímavě, příště půjdou taky“. Ze „vstupní elipsy“ sestoupíme po schodišti a dostáváme se do ústředního prostoru s lavičkami a dekoračním bazénkem (přesná kopie bazénu o úroveň výš), přičemž navrhoji prosklení dna horního bazénu, čímž by skrz vodu a vlnky prostupovalo světlo a ve spodním prostoru by vytvářelo zajímavé světelné efekty. Z tohoto ústředního prostoru pak můžeme jit čtyřmi směry – bazén, spinning, aerobik nebo sauna. Jak je již uvedeno výše, hodiny spinningu a aerobiku/jogy/zumby probíhají v elipsách o patro výše, takže je třeba po převlečení vystoupat do jednotlivých prostor po točitých schodištích. Bazén a sauna se nacházejí přímo v 2pp. Bazén je vybaven dvěma 25m plaveckými dráhami a malým vodním světem s vířivkami a vodopádky. Sauna je vybavena ochlazovacím bazénkem a propojena s plaveckým bazénem, takže v případě zaplacení vstupného do sauny je v ceně zahrnuto i plavání a vodní svět.

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

FA ČVUT

KAPLE A FITNESS 2PP M 1:100

5. Zelená organicky perforovaná střecha

Dvoupatrová část komplexu je zastřešena zelenou organicky perforovanou střechou, která vytváří „pátou fasádu“ domu, viditelnou z bytového domu, okolního chodníku a budovy, kterou navrhe Šárka kadeřábková. Střecha je osázena trávníkem v designu „golfové hřiště“ a suchomilnými rostlinami rodu Sedum a Sempervivum (rozchodníky a netřesky). Osazení rostlin zajistí odborník tak, aby během vegetačního období kvetly v různé době ravnoměrně po celé ploše střechy. Různě barevné květy skalniček tak zajistí iluzi barevné proměňující se fasády. Na hrany budou nainstalována decentní podlahová exteriérová svítidla. V noci budou tedy hrany střechy vytváret světelny organický obrazec.

Únikové cesty jsou řešeny v souladu s požadavkami požární bezpečnosti.

Prostory pro tzv (rozvodny a přípojná místa energií) a strojovny výtahů a vzduchotechniky se nacházejí v 2PP poblíž výtahů.

6. Protihluková transparentní stěna

Protihluková stěna odděluje komplex od rušnější severojižní komunikace s tramvajovou dráhou. Je tvořena ocelovou příhradovou konstrukcí která nese střídající se skla a síť popnutou popínavýma rostlinami. Skrz protihlukovou stěnu se prochází jednak do bytového domu, jednak do poloverejného prostoru parteru. Stěna tak tvoří jakousi „vstupní bránu“. Protihlukovou stěnu však může procházet i chodec, který by šel jinak po chodníku kolem ní a to pouze z důvodu příjemného zážitku chůze kolem konstrukcí popnutých rostlinami.

7. Řešení z hlediska užívání osobami s omezenou schopností pohybu a orientace

Komplex je řešen jako bezbariérový. Pohyb mezi podlažími je umožněn výtahy a rampami. Výtahy rozměrově odpovídají potřebám lidí se sníženou schopností pohybu. V podzemních garážích jsou stání pro osoby s omezenou schopností pohybu označeny symbolem.

8. Konstrukční a materiálové řešení

Svislý nosný systém je kombinací sloupového a stěnového železobetonového nosného systému, stropy jsou bezprůvlakové. Příčky jsou tvořeny příčkovkami ytong tl. 50, 75, 100, 125 a 150 mm. Obvodový plášť bytového domu je dozděn a zateplen, povrchová úprava je bílá omítka. Balkonky na západní fasádě jsou obloženy modřinovým dřevem. Jednotlivé byty jsou odděleny protipožárními vložkami Promat. Střecha je nepochozí.

9. Komunikace a TZB

V bytovém domě se nachází dvě úniková schodiště a dva osobní výtahy. Oba výtahy rozměrově vyhovují osobám se sníženou schopností pohybu. Prostory fitness, vzdělávacího centra a školky jsou vždy přístupné jednak schodištěm, jednak výtahem.

10. Inspirace

Diakonické centrum v Berlině (Service haus) (DC)

Heiligensee, Keilerstr. 17, 13503 Berlin

Vybudovala organizace EJF Lazarus (německá humanitární dobročinná organizace)

Mezigenerační spolužiti znamená, že lidé ve všech životních situacích a v různém věku se nachází v jednom domě a mohou se navzájem obohacovat. Tento přístup je podle skandinávské myšlenky „servisního domu“.

Dnes žije v diakonickém centru kolem 1500 lidí různých generací ve více než 500bytech. Model Service Haus slibuje různorodost a širokou podporu. Nabídka technického servisu až po kvalifikované poradenství dobře umožňuje žít lidem pospolu pod jednou střechou. Vše stojí na sousedské výpomoci, pochopení, toleranci a solidaritě. V samotném Service House jsou svobodní (singli) a senioři vedeni k vzájemné podpoře. Toto zařízení a jeho vzhled podobný parku je místem setkávání.

Centrum vzniklo v roce 1977 a stojí v něm řada budov (mj. Service Haus). Jak již bylo uvedeno výše, myšlenka tohoto centra je v tom, že zde žijí lidé různých generací v rozdílných životních situacích. Žijí pospolu, navzájem se podporují a učí se brát na sebe navzájem ohled a všeestranně si pomáhat. Je to bydlení se školkou, různými nákupními možnostmi, bankou, lékařem, terapeuty a dalšími službami, jako např. ošetřování seniorů. Bydlení v Service Haus nabízí velmi dobrou infrastrukturu.

Principem je osobní kontakt a uznání člověka v jeho bytí. Kdo tyto postoje sdílí a chce je žít v takové společnosti, jako je Diakonické centrum, je vítán, nezávisle na tom, zda potřebuje péči, či ne. Diakonické centrum je v první řadě pro lidi v různých životních situacích. Vedle tělesně nebo duševně postižených zde bydlí děti z rozvrácených rodin, mladí s problémy se vzděláním, senioři ve všech životních situacích a další lidé, kteří zde chtějí bydlet. Je to bydlení, které obsahuje to, co obyvatelé od takového místa očekávají. Je tím myšleno bydlení, práce a vzdělání, trávení volného času a odpočinku, sportovní využití. Vedle místa k bydlení je to také místo k učení, vzdělání, hraní dětí. Mimo to jsou zde nabízeny možnosti pořádání slavností, kavárna na náměstí, pravidelný kulturní program a atraktivní parky s cestami a lavičkami k odpočinku, povídání a k setkání, vonící zahrady.

Servis Diakonického centra není celková každodenní péče, ale je označována jako sociálně-pedagogická výzva mladým i starým k pohotovosti a k ochotě k všeestranné pomoci spoluprací. Iniciativy společenské podpory a aktivity jsou nabízeny, aby se zamezilo izolaci jednotlivců. Pocitem sounáležitosti se posilují vlastní pomocné sily. Dochází k převzetí zodpovědnosti. DC je místo, kde staří s naprostou samozřejmostí nabízí hlídání dětí mladým rodinám nebo samoživitelům, když vidí jejich vztřustingou zatížení.

Zdraví lidé se zde mohou dostat do styku s postiženými, kteří žijí pár kroků od SH. Je zde snaha o to, aby měli „normální“ život s možnostmi, jaké mají ostatní. Díky svému handicapu jsou omezeni ve svých schopnostech, pohybu i projevu. Na druhé straně jsou to lidé otevření pro kontakt. Postižení obyvatelé se chodí najít do správní budovy, kde je jídelna. Zde se setkávají s dalšími obyvateli. Centrální velká kuchyně není jen jídelna, ale i místo setkání.

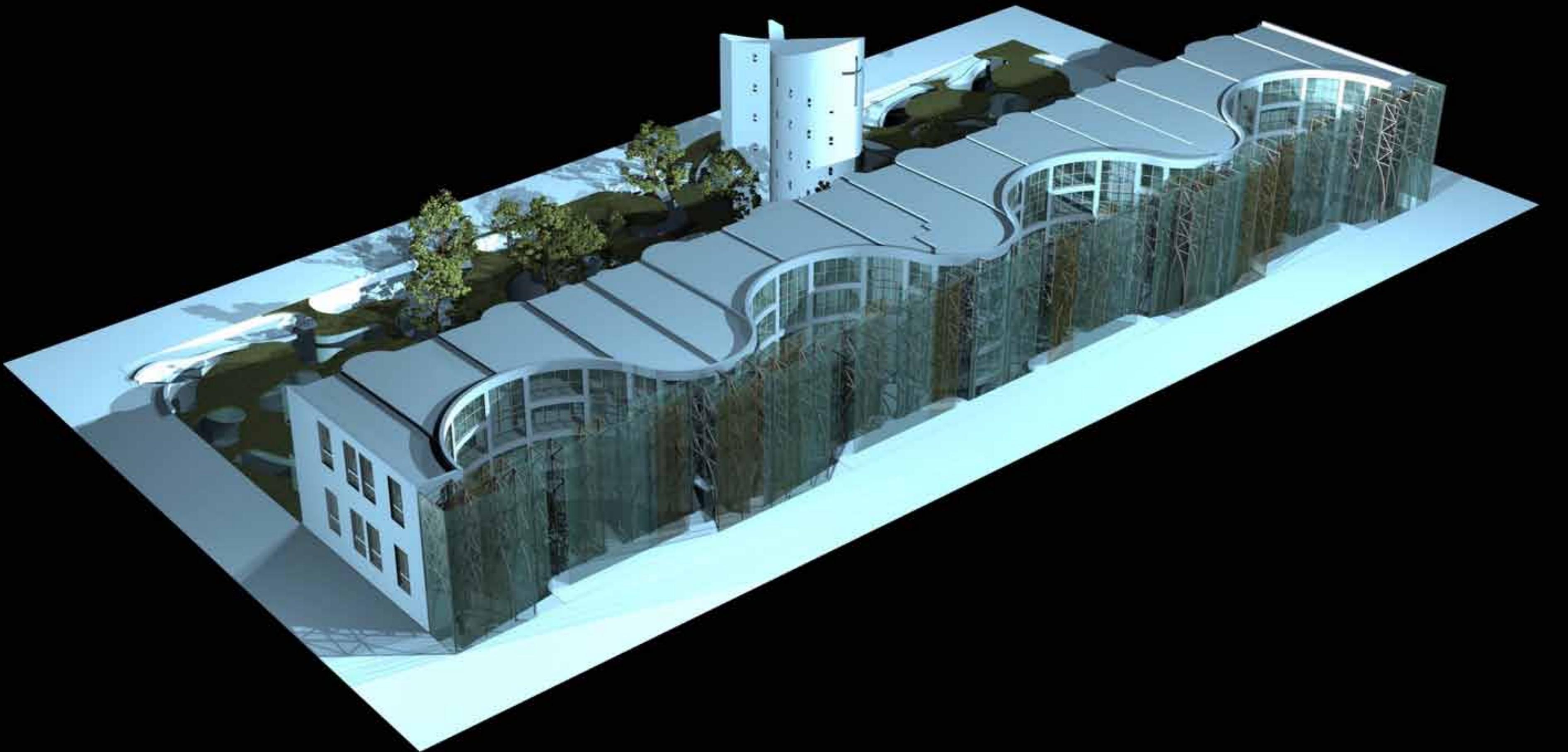
V naší společnosti chybí akceptace a tolerance. V běžném životě panuje bezohlednost nejen vůči postiženým. To proto, že se nedostanou do kontaktu s takto postiženými lidmi. Stejnou míru bezohlednosti pozorujeme dnes i v chování mezi zdravými lidmi. Společný život postižených a nepostižených, mladých i starých, rodin s dětmi i bez dětí, je pro všechny školou života.

Myšlenkou DC je, aby si mladí i staří, s dětmi i bez dětí, navzájem pomáhali. Kde je citová odpovědnost za blízké, nemůže si člověk nepovšimnout, bojuje za své přesvědčení a dělá to, co myslí, že je správné. Péče ve spolupráci má velký význam. Otevřený projev problému a přijetí pomoci prosazuje otevřenosť na bázi důvěry. Důvěra vzniká tam, kde se potkávají lidé a stále se poznávají. Tomu napomáhají konference, letní festivaly apod.

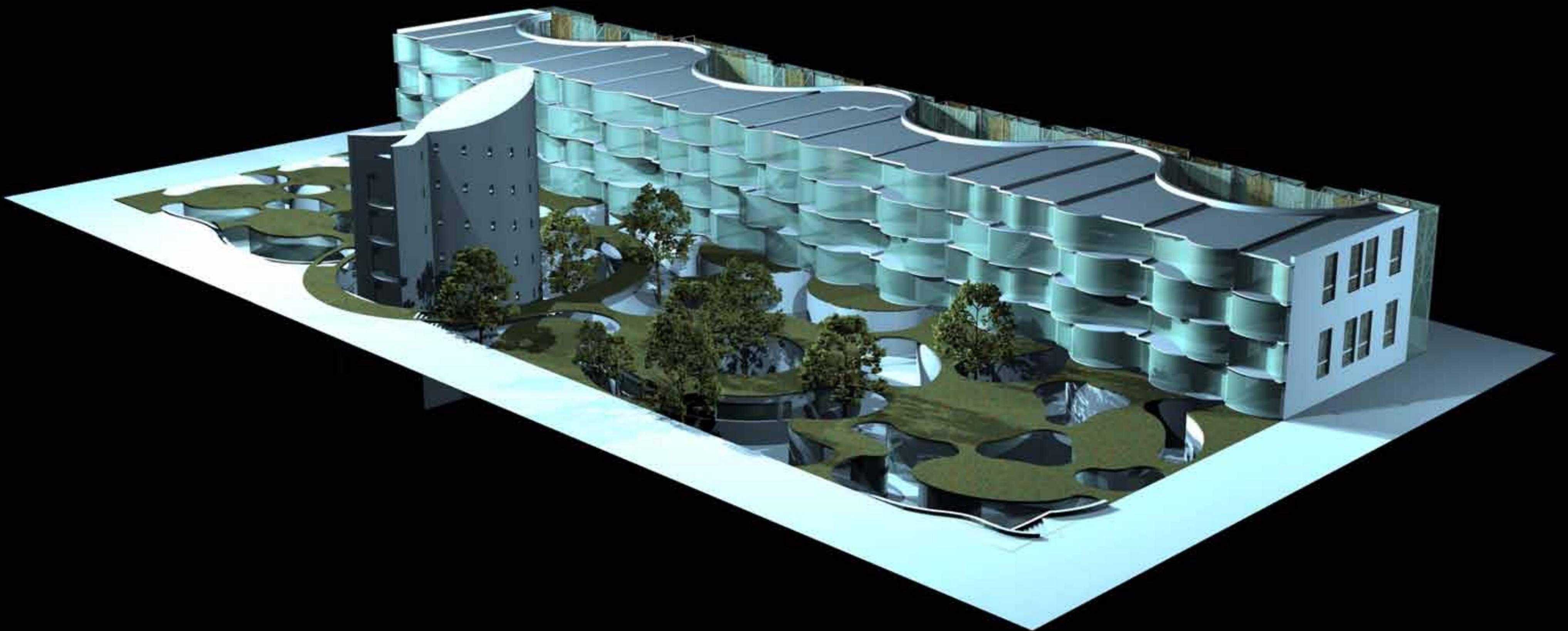
Součástí diakonického centra je i domov s 50 apartmány pro 4-6 seniorů ve třech domech.

Důležitou roli ve spolužiti hraje trávení volného času, odpočinek, sportovní možnosti. Je zde sportovní hala, plocha pro skate, hřiště, cesty uprostřed zelených ploch, kytky, stromy, hřištátka, ohniště, dětské bazénky, spolky, jízdárna. Koncept je postavený tak, aby se velký a malý, mladý i starý, mobilní i nemobilní, cítili na stejně úrovni. Pro členy církvi a modlitby je tu prostor pro ticho. Nachází se zde seniorkami vedená knihovna, supermarket, bioobchod, kadeřník, květinářství, elektro, spořitelna, autoškola, sociální služby, krátkodobá péče, všeobecný lékař, rehabilitace, masáže, logopedie. Obyvatelé mají dobré dopravní spojení.

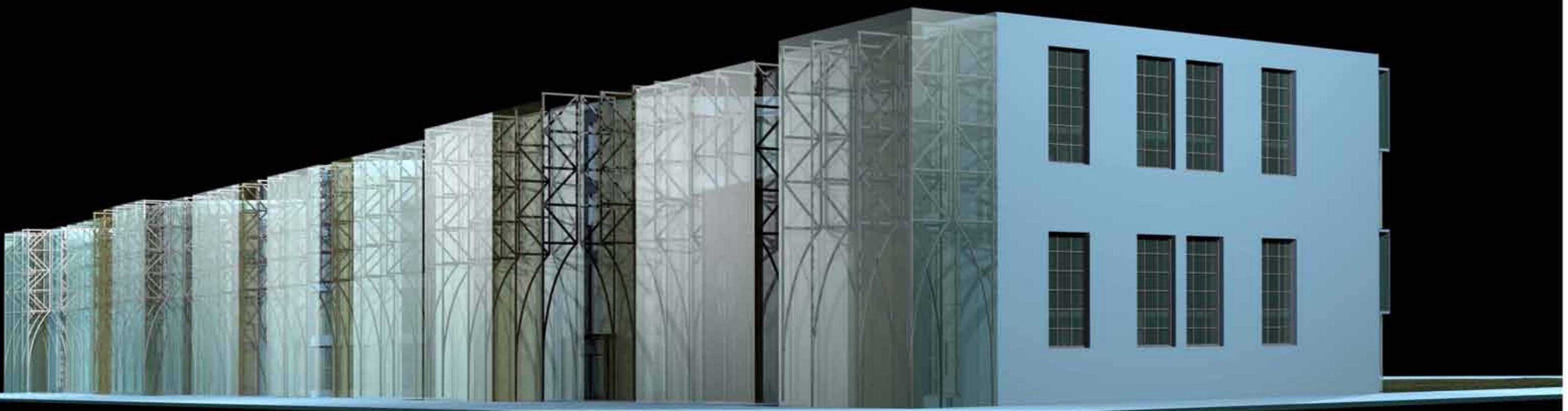
Samotný Service House budi dojem více budov, ale je to jedna dlouhá budova s vnitřní strukturou, která podporuje obyvatele ve společenském životě. Aby byli spolu a pro ostatní. SH je vybudován v trendu více generací pod jednou střechou. Jsou zde rodiny s dětmi, samoživitelé, senioři i postižení, lidé nemobilní nebo na voziku. Všechny části budovy jsou spojeny v jednu pomocí průchozích chodeb. Je tak dělen na různé společenské prostory - sál pro hudbu a slavení s bohatým programem – předčítání, koncerty nebo divadla, kavárna, místo pro hobby, kuželky, prádelna, sušárna, prostor pro setkání mladých, cirkevní klub, sauna, malý bazén. A skvělé je, že je dům zároveň zcela otevřeně vnitřně spojen. Existuje zde spousta míst, kde se lidé mohou setkat s přáteli, příbuznými nebo sousedy z jiných částí budovy. Obyvatelé se potkávají nejen zde, ale i při vstupu budovy. Všude jsou výtahy, ačkoli má dům jen čtyři patra. Proto, aby se obyvatelé všech 300 bytů mohli bez problémů pohybovat a navštěvovat.

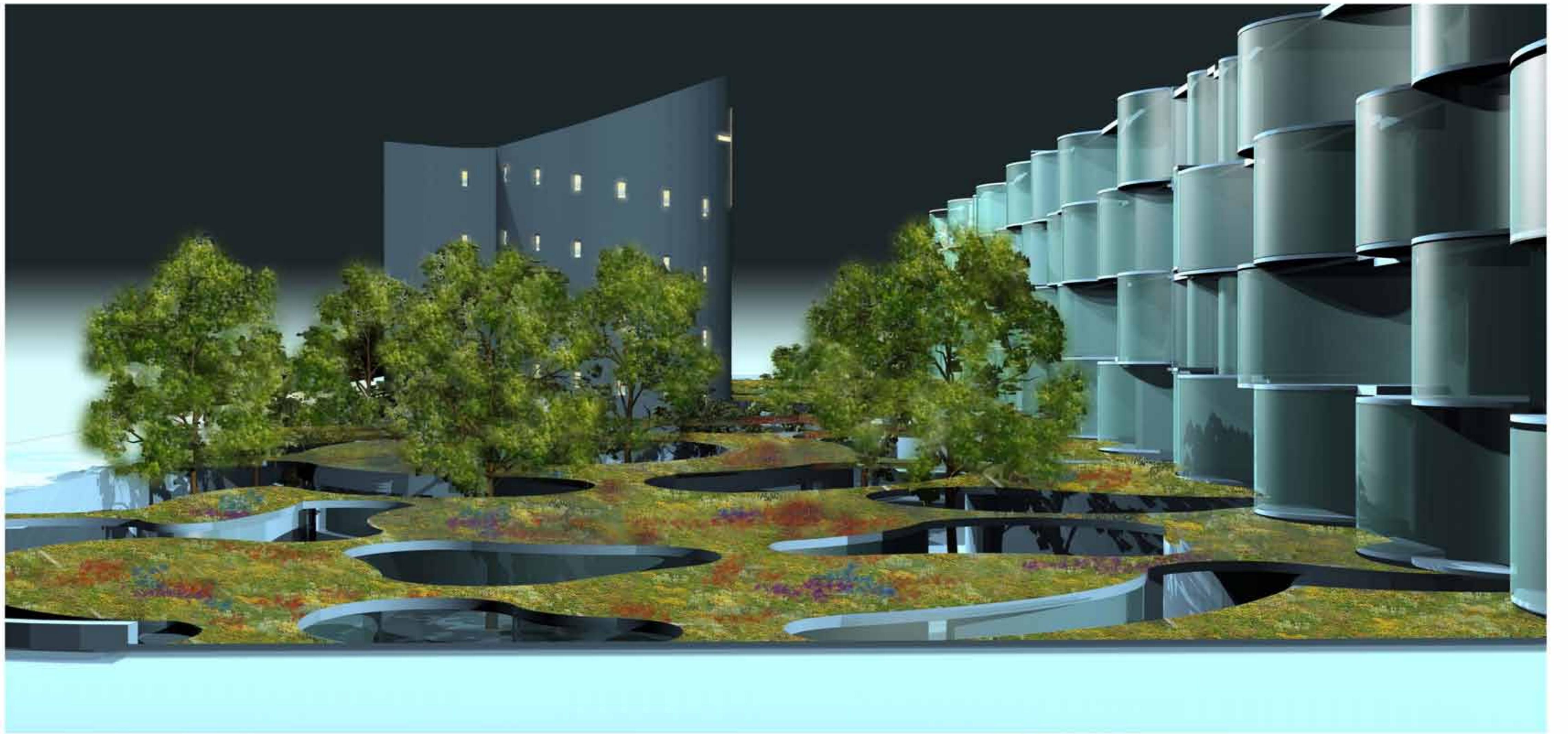

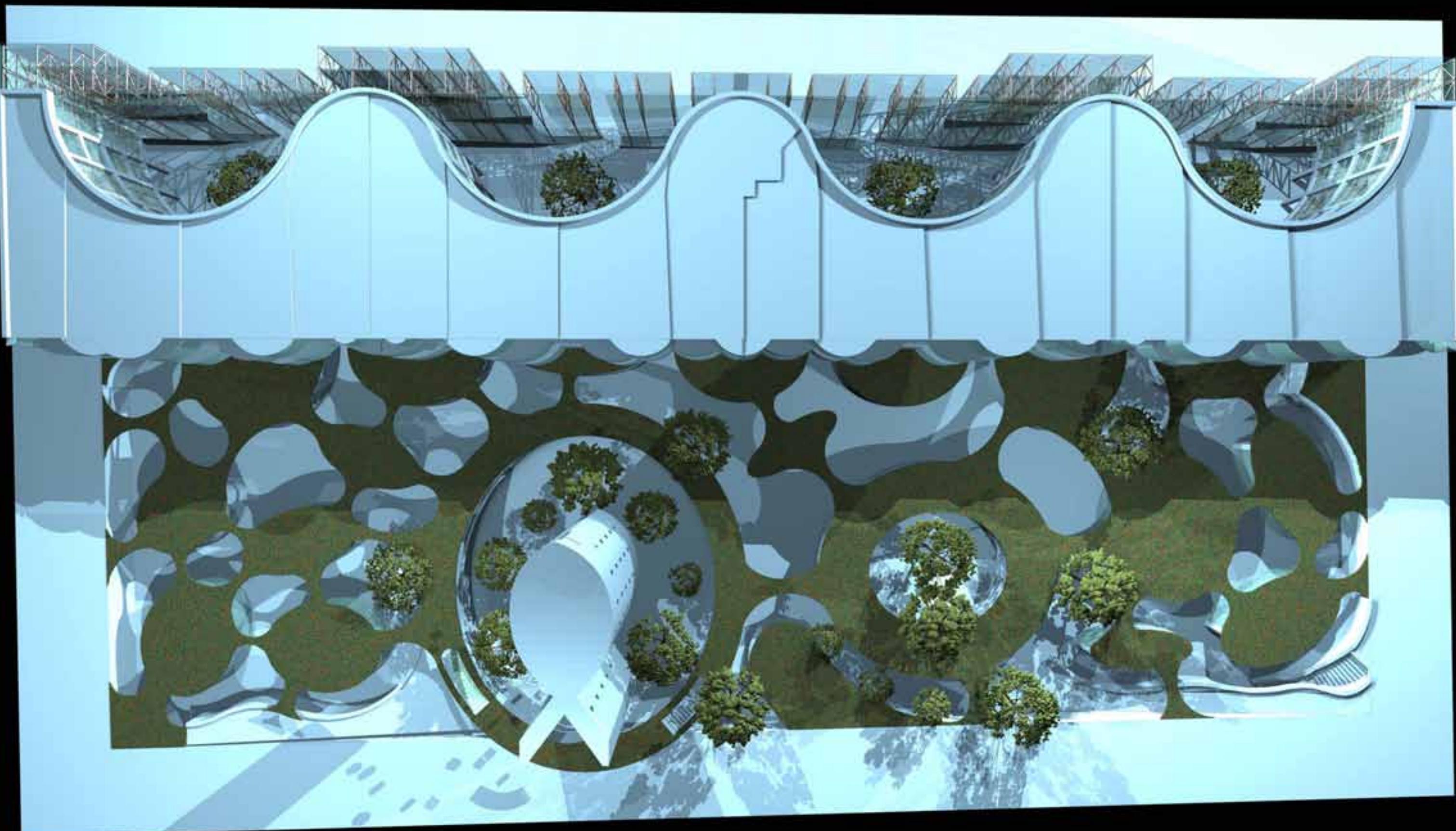

Bc. Eva Pyková
eva.pykova@centrum.cz

Bc. Eva Pyková
eva.pykova@centrum.cz

